

СХВАЛЕНО

Протокол засідання
педагогічної ради

Бучанського ліцею №9

від 31 серпня р. № 1

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Бучанського ліцею №9

Лариса СТОРОЖИК

НАСКРІЗНА ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Бучанського ліцею №9

на 2023/2024 навчальний рік

м. Буча

Структура наскрізної освітньої програми Бучанського ліцею №9

Розділ I. «Загальні положення»

- 1.1. Призначення закладу загальної середньої освіти та засоби його реалізації
- 1.2. Опис моделі випускника ліцею
- 1.3. Цілі освітньої діяльності ліцею
- 1.4. Навчальний план та його обґрунтування
- 1.5. Особливості організації освітнього процесу
- 1.6. Показники реалізації освітньої програми
- 1.7. Процеси розвитку, виховання і соціалізації в ліцеї
- 1.8. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми
- 1.9. Форми організації освітнього процесу
- 1.10. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти.

Розділ II. «Освітня програма школи I ступеня (початкова освіта)»

- 2.1. Робочий навчальний план початкової школи (1-4 класи) на 2023/2024 навчальний рік.
- 2.2. Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти 1-4-х класів в 2023/2024 н.р.

Розділ III. «Освітня програма школи II ступеня (базова середня освіта)»

- 3.1. Вступ
- 3.2. Освітня програма 5-6 класів – НУШ на 2023/2024 навчальний рік
- 3.3. Робочий навчальний план основної школи (7-9 класи) на 2023/2024 навчальний рік
- 3.4. Очікувані результати навчання здобувачів освіти
- 3.5. Реалізація наскрізних ліній ключових компетентностей
- 3.6. Критерії, правила та процедури оцінювання здобувачів освіти
- 3.7. Очікувані результати навчання за освітніми галузями

Розділ IV. «Освітня програма школи III ступеня (профільна середня освіта)».

- 4.1. Освітня програма. Загальний обсяг навчального навантаження
- 4.2. Навчальний план старшої (профільної) школи (10-11 класи) на 2023/2024 навчальний рік
- 4.3. Очікувані результати навчання здобувачів освіти
- 4.4. Реалізація наскрізних ліній ключових компетентностей
- 4.5. Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття профільної середньої освіти
- 4.6. Критерії, правила та процедури оцінювання здобувачів освіти

Розділ V. «Інклюзивне навчання».

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Призначення закладу загальної середньої освіти та засоби його реалізації

Бучанський ліцей №9 знаходиться у комунальній формі власності, є юридичною особою, має самостійний баланс, рахунок в установі банку, печатку, штамп, ідентифікаційний номер.

Засновником навчального закладу є Бучанська міська рада.

Бучанський ліцей №9 у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про внесення змін до деяких законів України в сфері освіти щодо врегулювання окремих питань освітньої діяльності в умовах воєнного стану» (№7325 від 28.04.2022), наказу МОН від 28.03.2022 № 274 «Про деякі питання здобуття загальної середньої освіти та освітнього процесу в умовах воєнного стану», «Про забезпечення функціонування української мови як державної» та інших, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 р. № 988- р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року»; Положення про інституційну та дуальну форми здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 23 квітня 2019 року № 536 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 22 травня 2019 р. за № 547/33518, Положення про індивідуальну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 12.01.2016 № 8 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 10 лютого 2021 року № 160), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 03 лютого 2016 р. за № 184/28314 іншими законодавчими актами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства освіти і науки України, інших центральних органів виконавчої влади, рішеннями місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, іншими нормативно-правовими актами, Статутом, Програмою розвитку Бучанського ліцею №9 Порядок здобуття загальної середньої освіти в ліцеї відбувається згідно зі статтею 9 Закону України «Про освіту». Основними формами здобуття освіти в ліцеї є інституційна (очна (денна) та індивідуальна (екстернатна, сімейна (домашня), педагогічний патронаж. Ліцей має закріплену територію обслуговування для учнів 1-11 класів.

Інформація про форми здобуття освіти, що забезпечуються закладом освіти, оприлюднюється на вебсайті ліцею <https://www.gimnaziya-bucha.com/osvitnij-proces/>.

Зарахування осіб до ЗЗСО за інституційною (денною) формою здійснюється відповідно до Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16 квітня 2018 року № 367, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 року за № 564/32016.

Права та обов'язки учасників освітнього процесу в процесі організації здобуття освіти за інституційною формою визначаються Законами України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», іншими актами законодавства, установчими документами закладу освіти.

З урахуванням місцевих особливостей, кліматичних умов за погодженням з відповідними місцевими органами самоврядування та відділом освіти можуть змінюватися структура навчального року та графік канікул, а у випадку масових захворювань та інших непередбачених надзвичайних ситуацій ліцей приймає рішення про перехід на дистанційний режим навчання та/або продовження навчального року за рахунок інтенсифікації освітнього процесу.

Організація здобуття освіти за інституційною формою здійснюється відповідно до освітньої програми закладу освіти. Результати навчання осіб, які здобувають освіту за інституційною формою, мають відповідати вимогам відповідних державних стандартів загальної середньої освіти.

Державна підсумкова атестація та звільнення від неї осіб, які здобувають освіту за інституційною формою, здійснюються відповідно до законодавства.

Для реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача освіти можуть бути створені умови для засвоєння ним освітньої програми за індивідуальним навчальним планом.

У 2023/2024 навчальному році буде організовано роботу із надолуження освітніх втрат, психологічними аспектами організації освітнього процесу в умовах воєнного/післявоєнного стану

Наповнюваність класів та поділ класів на групи у разі вивчення окремих предметів визначаються відповідно до законодавства. Згідно з рішеннями місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування класи можуть ділитися на групи і при наповнюваності, меншій від нормативної, а також при вивченні інших предметів за рахунок зекономлених бюджетних асигнувань та залучення додаткових коштів.

Відповідно до статті 6 Закону України «Про освіту» принципами освітньої діяльності Бучанського ліцею є: людиноцентризм; верховенство права; забезпечення якості освіти та якості освітньої діяльності; рівні можливості для всіх; забезпечення рівного доступу до освіти без дискримінації за будь-якими ознаками, у тому числі за ознакою інвалідності; розвиток інклюзивного освітнього середовища; забезпечення універсального дизайну та розумного пристосування; науковий характер освіти; різноманітність освіти; цілісність і наступність системи освіти; прозорість і публічність прийняття та виконання управлінських рішень; відповідальність і підзвітність органів управління освітою та закладів освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності перед суспільством; інституційне відокремлення функцій контролю (нагляду) та функцій забезпечення діяльності закладу освіти; інтеграція з ринком праці; нерозривний зв'язок із світовою та національною історією, культурою, національними традиціями; свобода у виборі видів, форм і темпу здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності; академічна доброчесність; академічна свобода; фінансова, академічна, кадрова та організаційна автономія закладу освіти у межах, визначених законом; гуманізм; демократизм; єдність навчання, виховання та розвитку; виховання патріотизму, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій; формування усвідомленої потреби в дотриманні Конституції та законів України, нетерпимості до їх порушення; формування поваги до прав і свобод людини, нетерпимості до приниження її честі та гідності, фізичного або психічного насильства, а також до дискримінації за будь-якими ознаками; формування громадянської культури та культури демократії; формування культури здорового способу життя, екологічної культури і дбайливого ставлення до довкілля; невтручання політичних партій в освітній процес; невтручання релігійних організацій в освітній процес; різнобічність та збалансованість інформації щодо політичних, світоглядних та релігійних питань; державно-громадське управління; державно-громадське партнерство; державно-приватне партнерство; сприяння навчанню впродовж життя; інтеграція у міжнародний освітній та науковий простір; нетерпимість до проявів корупції та хабарництва; доступність для кожного громадянина всіх форм і типів освітніх послуг, що надаються державою (стаття 6 Закону України «Про освіту»).

Метою освітньої діяльності ліцею є

- провадження освітньої діяльності, яка включає навчальну, виховну, науково-методичну, культурологічну діяльність;
- забезпечення здобуття учнями освіти понад вимоги відповідного державного освітнього стандарту;
- здійснення науково-практичної підготовки учнів, збагачення на цій основі інтелектуального, творчого, культурного потенціалу держави;
- розвиток природних позитивних нахилів, здібностей і обдарованості учнів, формування творчої особистості, виховання морально, психічно і фізично здорового покоління громадян;
- формування громадянської позиції, відповідальності за свою долю, долю суспільства і держави;
- надання учням можливостей для реалізації індивідуальних, творчих потреб, забезпечення умов для певного рівня професійної підготовки.

Завданнями ліцею на навчальний рік є:

- надання здобувачам освіти базових знань з основ безпеки, формування поведінки, правильних безпекових дій в умовах воєнного стану, дотримання правил збереження здоров'я свого та оточуючих, життя у разі бойових дій;
- надання психологічної підтримки, забезпечення психолого-педагогічного супроводу

емоційно вразливим категоріям осіб;

– сприяння адаптації та емоційно-психологічної підтримки внутрішньо переміщеним особам;

– формування рис і якостей українця-переможця у війні росії проти України: твердості духу й моральної стійкості, витримки, сили волі; протидії ворожій пропаганді, віри в перемогу; здатності та вмінь протистояти негативним емоціям, стресу, тривозі; співчуття, милосердя, взаємодопомоги, відчуття себе громадянином.

Нинішні умови опору і боротьби за існування нації ставлять перед системою освіти нові суспільні надважливі запити, вирішення яких залежить від усієї педагогічної спільноти, а їхній результат стає ґрунтом не тільки для стабільності, але й майбутнього розвитку міцної нації зрілих особистостей.

Ліцей несе відповідальність перед особою, суспільством і державою за: безпечні умови освітньої діяльності; дотримання державних стандартів освіти; дотримання договірних зобов'язань з іншими суб'єктами освітньої, виробничої, наукової діяльності, у тому числі зобов'язань за міжнародними угодами; дотримання фінансової дисципліни. При організації освітнього процесу в очній формі або змішаному режимі забезпечувати безумовне переривання освітнього процесу у разі включення сигналу «Повітряна тривога» та за можливості продовжувати освітній процес в укритті до скасування тривоги, а після відбою тривоги – повертатися до приміщення закладу, організувавши освітній процес із урахуванням необхідного корегування.

Відповідно до статті 9 Закону України «Про освіту» ліцей здійснює освітній процес згідно із освітніми і навчальними програмами трьох ступенів освіти.

Основними засобами досягнення мети, виконання завдань та реалізації призначення школи є засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту навчальних програм, а також надання учням можливості спробувати себе в різних видах діяльності:

інтелектуальної – участь у різних предметних та міжпредметних олімпіадах і конкурсах різних рівнів;

фізкультурно-оздоровчої - участь у спортивних секціях, змаганнях різних рівнів;

художньо-естетичної – участь у гуртках художньо-естетичного спрямування, творчих конкурсах, концертах, зустрічах з представниками мистецтва, перегляд вистав, кінофільмів;

надання учням можливості вибору вивчення предметів на профільному рівні: англійська мова (іноземна філологія – 10-Б та 11-Б класи), математика (10-А та 11-А класи), українська мова та історія України (10-В клас), географія (11-В клас).

Педагогічні підходи, які реалізуються в ліцеї, спрямовані на: формування в учнів сучасної наукової картини світу; виховання працьовитості, любові до природи; розвиток в учнів національної самосвідомості; формування людини та громадянина, яка прагне вдосконалювання та перетворення суспільства; інтеграцію особистості в систему світової та національної культури; рішення завдань формування загальної культури особистості, адаптації особистості до життя в суспільстві; виховання громадянськості, поваги до прав і свобод людини, поваги до культурних традицій та особливостей населення регіону, України та інших народів в умовах багатонаціональної держави; формування потреби учнів до самоосвіти, саморозвитку, самовдосконалення.

Форми організації освітньої системи, методи і засоби навчання і виховання потребують якісного, ефективного і результативного педагога. З метою надання методичної та соціально-психологічної підтримки педагогів, обміну досвідом, у ліцеї створені та функціонують методичні комісії, психологічна та соціальна служби. Учителі ліцею володіють як традиційними, так й інноваційними технологіями навчання, навчальним матеріалом та комунікативними навичками; вміють організувати учнів до ефективної співпраці в режимі онлайн, використовують зручні та ефективні застосунки. Проте кадрові зміни, нова нормативна база, швидке оновлення в роботі з гаджетами спонукають до створення єдиного віртуального методцентру на допомогу всім і кожному. Використання хмарно-кластерної технології дасть можливість якісно розв'язати проблему інформатизації освітнього процесу, стане «швидкою допомогою» і справжньою скринькою важливих посилок, зразків, матеріалів тощо. Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності в ліцеї сприяють система ІСУО та програма

КУРС: Школа. Для оптимального розподілу тижневого навантаження на учнів та з метою ефективного розподілу робочого часу педагога розклад уроків створено на платформі «Нова школа – розклад» https://rozklad.org/files/rozklad/rr/r_1969.html. З метою запровадження інноваційної системи для підвищення ефективності закладу освіти, мотивації учнів до відвідування та вивчення навчальних предметів, налагодження інтерактивного зв'язку між батьками та вчителями, налаштування батькам доступу до інформації щодо їхньої дитини, ліцей продовжує використовувати в освітній діяльності електронний журнал «Єдина Школа» <https://eschool-ua.com/#/>.

У 2023/2024 навчальному році педагогічний колектив закладу розпочинає опрацювання проблемної теми «Формування національно-свідомої, компетентної, соціально-інтегрованої в сучасному суспільстві особистості на етапі переходу до нових освітніх стандартів» та організує роботу постійно діючих консультпунктів із надання методичної допомоги вчителями, які мають педагогічні звання, щодо впровадження Державного стандарту базової середньої освіти у 5-6 х класах в умовах реалізації концепції «Нова українська школа».

Ліцей – заклад для дітей, що забезпечує їхню науково-теоретичну, гуманітарну, загальнокультурну підготовку та задовольняє різнобічні освітні запити особи, суспільства, держави. Найефективнішим засобом цього є якість освіти. Якість оцінюється моральними та ринковими категоріями, це не тільки якість кінцевих результатів, але й всіх процесів, які впливають на кінцевий результат. Тому управління школою зосереджене на управлінні якістю освіти.

Заклад працює на засадах «педагогіки партнерства» як однієї із важливих ідей Нової української школи, складовими якої є поняття «педагогічна взаємодія», «педагогіка партнерства».

Основою педагогіки партнерства є такі положення: спілкування, взаємодія та співпраця між педагогом, дитиною і батьками; діти, батьки і педагоги, об'єднані спільними цілями та прагненнями, є добровільними й зацікавленими союзниками, рівноправними учасниками освітнього процесу, відповідальними за результат; педагог має бути другом, а родина активно залучена до побудови освітньої траєкторії дитини.

Сутність педагогіки партнерства полягає в демократичному та гуманному ставленні до дитини, забезпеченні їй права на вибір, на власну гідність, на повагу, права бути такою, якою вона є, а не такою, якою хоче її бачити педагог. Стосунки партнерства ґрунтуються на об'єднанні спільних поглядів і прагнень дітей і дорослих.

В надскладних умовах воєнного стану цільовим напрямом виховного процесу в новій українській школі має стати створення максимально можливих безпечних умов для кожної дитини, реалізація безпекової складової здоров'я особистості, забезпечення її фізичного, психічного, соціального та духовного благополуччя. Відповідно, основними завданнями виховної роботи з учнями є:

- надання здобувачів освіти базових знань з основ безпеки, формування поведінки, правильних безпекових дій в умовах воєнного стану, дотримання правил збереження свого та (оточуючих) здоров'я, життя у разі бойових дій;
- надання психологічної підтримки, забезпечення психолого-педагогічного супроводу емоційно вразливих категорій осіб;
- сприяння адаптації та емоційно-психологічної підтримки тимчасово внутрішньо переміщеним особам;
- формування рис і якостей українця-переможця у війні Росії проти України: твердості духу й моральної стійкості, витримки, сили волі; протидії ворожій пропаганді, віри в перемогу; здатності та вміння протистояти негативним емоціям, стресу, тривозі; співчуття, милосердя, взаємодопомоги, відчуття себе громадянином.

Безпечна школа сьогодні – це рівні можливості для всіх учасників освітнього процесу, якісна освіта, участь батьківської громадськості і шкільного самоврядування в плануванні шкільних заходів, створення атмосфери довіри та взаємоповаги, перетворення закладу загальної середньої освіти на безпечне місце, де немає насильства та цькування. Створити безпечне освітнє середовище – одне з першочергових завдань закладу освіти, виконання якого має реалізувати право на безпечні та нешкідливі умови навчання в умовах війни. Наявність укриття – це лише частина тієї безпеки дітей. Окрім того, поруч із дитиною має бути персонал

закладу, її батьки. Адже **безпека дитини – це поняття, яке можна описати формулою: безпечне місце + «безпечний» дорослий = дитина у безпеці.**

1.2. Опис моделі випускника ліцею

Сучасний світ складний. Дитині недостатньо дати лише знання. Ще важливо навчити користуватися ними. Знання та вміння, взаємопов'язані з ціннісними орієнтирами учня, формують його життєві компетентності, потрібні для успішної самореалізації у житті.

Випускник початкової школи повинен мати якісні характеристики:

- упевненість в собі, відчуття повноцінності, старанність, працелюбність, самостійність, дисциплінованість, мотивація досягнення успіху, повинен уміти слухати і чути, критично мислити і мати почуття самоконтролю;

- опанувати навички навчальної діяльності, засвоїти на рівні вимог державних освітніх стандартів початкової освіти програми з усіх предметів навчального плану;

- прості навички самоконтролю навчальних дій, культуру поведінки і мови, основи особистої гігієни і здорового способу життя

Випускник базової школи має володіти певними якостями і вміннями:

- на рівні вимог державних освітніх стандартів засвоїти загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану;

- опанувати систему розумових навичок (порівняння, узагальнення, аналіз, синтез, класифікацію, визначення головного);

- оволодіти основами комп'ютерної грамотності;

- знати свої громадянські права і вміти їх реалізувати;

- правил культури поведінки і спілкування;

- вести здоровий спосіб життя;

- бути готовим до форм і методів навчання, використовуваних у старших класах.

- випускник має високий рівень мотивації навчання для отримання якісної освіти;

- вміє об'єктивно оцінити свої резерви і здібності для продовження навчання за різноманітними профілями;

- володіє запасом духовних і етичних якостей;

- здійснює вибір профілю навчання, який відповідає власним здібностям, індивідуальним можливостям

Модель конкурентноспроможної особистості випускника закладу

- має розвинуті життєві компетенції: гуманізм, творчість, патріотизм, успішність, свідоме ставлення до власного здоров'я і здоров'я інших, громадянин;

- готовий повністю нести відповідальність за зроблений вибір;

- конкурентноспоможний, здатний адаптуватися у сучасному суспільстві;

- вміє об'єктивно оцінити свої резерви і здібності для продовження навчання у ЗВО;

- компетентісно здійснює вибір майбутньої професії, що відповідає власним здібностям, індивідуальним можливостям.

- засвоїти на рівні вимог державних освітніх стандартів загальноосвітні програми з усіх предметів шкільного навчального плану;

- опанувати одну-дві іноземні мови на рівні поглибленого вивчення або базовому рівні;

- опанувати основи комп'ютерної грамотності (програмування, навички технічного обслуговування);

- оволодіти культурою інтелектуальної діяльності;

- знати і поважати культуру України та інших народів;

- поважати свою й чужу гідність;

- поважати права, свободи інших людей;

- дотримуватися правил культури поведінки і спілкування;

- поважати свою працю та працю інших людей;

- мати почуття соціальної відповідальності;

- вести здоровий спосіб життя;

- володіти способами отримання інформації;

- прагнути духовного і соціального добробуту.

Випускник НУШ – це особистість, яка усебічно розвинена, здатна до критичного мислення, це патріот з активною позицією, який діє згідно з морально-етичними принципами і здатний приймати відповідальні рішення, поважає гідність і права людини, це - інноватор, який здатний змінювати навколишній світ, розвивати економіку за принципами сталого розвитку, конкурувати на ринку праці, учитися впродовж життя.

Освітній процес у ліцеї спрямований на формування у випускника ключових компетентностей, необхідних для успішної життєдіяльності: вільне володіння державною мовою; здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами; математична компетентність; компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій; інноваційність; екологічна компетентність; інформаційно-комунікаційна компетентність; навчання впродовж життя; громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей; культурна компетентність; підприємливість та фінансова грамотність; інші компетентності, передбачені стандартами освіти (стаття 12 Закону України «Про освіту»).

Усі вищезазначені компетентності важливі та взаємопов'язані. Кожну з них діти набувають під час вивчення різних предметів на всіх етапах освіти.

Спільними для всіх компетентностей є такі вміння: читати і розуміти прочитане, висловлювати думку усно і письмово, критично мислити, здатність логічно обґрунтовувати позицію, виявляти ініціативу, творити, уміння вирішувати проблеми, оцінювати ризики та приймати рішення, конструктивно керувати емоціями, застосовувати емоційний інтелект, здатність співпрацювати в команді та з іншими людьми (стаття 12 Закону України «Про освіту»).

1.3. Цілі освітньої діяльності ліцею

Цілі:

- провадження освітньої діяльності, яка включає навчальну, виховну, науково-методичну, культурологічну діяльність;
- забезпечення здобуття учнями освіти понад вимоги відповідного державного освітнього стандарту;
- здійснення науково-практичної підготовки талановитої молоді, збагачення на цій основі інтелектуального, творчого, культурного потенціалу держави;
- розвиток природних позитивних нахилів, здібностей і обдарованості учнів, формування творчої особистості, виховання морально, психічно і фізично здорового покоління громадян;
- формування громадянської позиції, відповідальності за свою долю, долю суспільства і держави;
- надання учням можливостей для реалізації індивідуальних, творчих потреб, забезпечення умов для певного рівня професійної підготовки.

1.4. Навчальний план та його обґрунтування

Основним документом, що регулює освітній процес у ліцеї, є навчальний план, що складений на основі навчальних програм, розроблених та затверджених Міністерством освіти і науки України, із конкретизацією варіативної частини і визначенням профілю навчання. Зміст навчального плану є механізмом реалізації змісту освіти та одним із засобів формування моделі випускника кожного ступеня навчання.

Мета та завдання базового навчання полягає у створенні освітнього простору для здійснення самовизначення учнів основної школи до вибору профілю подальшого навчання. Зміст початкової, базової і повної середньої освіти створює передумови для всебічного розвитку особистості і визначається на засадах науковості і систематичності знань, їх значущості для соціального становлення людини.

Основна школа забезпечує базову загальну середню освіту, що разом із початковою є фундаментом загальноосвітньої підготовки, формує в учнів готовність до вибору і реалізації шляхів подальшого здобуття освіти. Зміст освіти на цьому ступені є єдиним для всіх учнів. У старшій школі навчання є профільним.

Загальний обсяг навчального навантаження відповідно до типових освітніх програм

Клас	Кількість годин на рік
1 клас	1035
2 клас	900
3 клас	1404
4 клас	1404
Разом	4743
5 клас	980
6 клас	1085
7 клас	1225
8 клас	1260
9 клас	1260
Разом	5810
10 клас	1330
11 клас	1330
Разом	2660

Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальних планах відповідного рівня.

Навчальні плани початкової, основної школи передбачають реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державних стандартів повної загальної середньої освіти: на рівні початкової освіти (в 1 – 4 класах) – Державного стандарту початкової освіти (затвердженого Постановою КМУ від 21 лютого 2018 року № 87); на рівні базової середньої освіти: в 5-6 класах – Державного стандарту базової середньої освіти (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898); у 7 – 9 класах – Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (затвердженого Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року №1392); через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні, яка є спільною для всіх закладів загальної середньої освіти незалежно від підпорядкування і форм власності, та варіативну складову.

Навчальний план для 10-11 класів на рівні профільної середньої освіти (в 10 – 11/12 класах) розроблено на базі Державного стандарту базової та повної загальної середньої освіти (затвердженого Постановою КМУ від 23 листопада 2011 року №1392). Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на факультативів.

Варіативність змісту базової середньої освіти реалізується також через запровадження в навчальних програмах резервного часу, що створює простір для задоволення освітніх потреб учнів, вирівнювання їх досягнень, розвитку наскрізних умінь тощо.

З урахуванням місцевих особливостей, кліматичних умов, основних карантинних обмежень, в залежності від безпекової ситуації у регіоні, за погодженням з відповідними місцевими органами самоврядування та відділом освіти можуть змінюватися структура навчального року та графік канікул, а у випадку масових захворювань та інших непередбачених надзвичайних ситуацій ліцей приймає рішення продовжувати навчальний рік за рахунок інтенсифікації освітнього процесу.

РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Науково-методичне забезпечення предметів інваріантної складової робочого навчального плану для 1-9 класів Бучанського ліцею №9 на 2023/2024 навчальний рік

№з/п	Клас	Назва програми	Автор/ Видавництво	Коли і ким надано гриф
1	1-2	Програма для 1-2 класів загальноосвітніх навчальних закладів	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН №743-22 від 12.08.2022р.

2	3-4	Програма для 3-4 класів загальноосвітніх навчальних закладів	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН №743-22 від 12.08.2022р.
3	5	Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
4	5	Модельна навчальна програма «Українська література. 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти	автори: Архипова В. П., Січкач С. І., Шило С. Б.) «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
5	5	Модельна навчальна програма «Зарубіжна література. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Автор Ніколенко О., Ісаєва О., Клименко Ж., Мацевко-Бекерська Л., Юлдашева Л., Рудніцька Н., Туряниця В, Тіхоненко С., Вітко М., Джангобекова Т. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
6	5	Модельна навчальна програма «Іноземна мова 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти Підручник : High Note 1 (PEARSON)	Автори: Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М.). «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
7	5	Модельна навчальна програма «Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти. Підручник: Giorgio Motta «Wir» – Підручник 1. Базовий курс	Автори Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М.,	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795

		німецької мови для дітей і підлітків	Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М., Мацькович М. Р., Глинюк Л. М., Браун Є. Л.	
8	5	Модельна навчальна програма «Польська мова. 5-9 класи (початок вивчення з 5-го класу)» для закладів загальної середньої освіти . Підручник "POLSKI krok po kroku - junior" (C1- czesc pierwsza)	Укладачі Мацькович М. Р., Калуські Томаш- Аркадіуш, Калуська Р. Ю. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
9		Модельною навчальною програмою «Друга іноземна мова. 5-9 класи» для закладів загальної середньої освіти. Іспанська мова (Редько, Береславська) 5 клас (1-й рік) Підручник за 5 клас / Іспанська мова Автор: Редько В.Г., Береславська В.І.	Автори Редько В. Г., Шаленко О. П., Сотникова С. І., Коваленко О. Я., Коропецька І. Б., Якоб О. М., Самойлюкевич І. В., Добра О. М., Кіор Т. М., Мацькович М. Р., Глинюк Л. М., Браун Є. Л.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
10	5	Модельна навчальна програма «Математика. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Автори Мерзляк А. Г. Номіровський Д.А., Пихтар М. П., Рубльов Б. В., Семенов В. В., Якір М. С. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 №795
11	5	Модельна навчальна програма «Пізнаємо природу. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Автори Біда Д.Д., Гільберг Т.Г., Колісник Я.І., «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
12	5	Модельна навчальна програма «Здоров'я, безпека та добробут. 5-6 класи (інтегрований курс)» для закладів загальної середньої освіти	Автори Воронцова Т. В., Пономаренко В. С., Лаврентьєва І. В., Хомич О. Л. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795

13	5	Модельна навчальна програма «Вступ до історії України та громадянської освіти. 5 клас» для закладів загальної середньої освіти	Автори Бакка Т. В., Желіба О. В., Мелешенко Т. В., Щупак І. Я. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
14	5	Модельна навчальна програма. «Інформатика. 5-6 клас» для закладів загальної середньої освіти	Автори Завадський І.О., Коршунова О.В., Лапінський В. В.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
15	5	Модельна навчальна програма «Технології 5–6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Автори Ходзицька І.Ю., Горобець О.В., Медвідь О.Ю., Пасічна Т.С., Приходько Ю.М. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
16	5	Модельна навчальна програма «Мистецтво. 5-6 класи» (інтегрований курс) для закладів загальної середньої освіти (авт. Масол Л. М., Просіна О. В.).	Автори Масол Л. М., Просіна О. В.	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
17	5	Модельна навчальна програма «Фізична культура. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти	Автори Педан О. С. Коломоець Г. А., Боляк А. А. та ін. «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України»	Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795
18	6-9	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська мова. 5-9 класи»	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
19	6-9	Програми для загальноосвітніх навчальних закладів «Українська література. 5-9 класи»	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
20	6-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Зарубіжна література. 5-9 класи»	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН від 03.08.2022 № 698
21	6-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів і спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов «Іноземні мови. 5-9 класи»	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
22	6-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804

		закладів «Історія України. Всесвітня історія. 5-9 класи»		(зі змінами від 03.08.2022 № 698)
23	9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Основи правознавства. 9 клас»	Ремех Т.О. та інші/ Сайт МОН України	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804 (зі змінами від 03.08.2022 № 698)
24	6-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Мистецтво. 5-9 класи»	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
25	6-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Математика. 5-9 класи»	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
26	6-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Біологія. 6-9 класи»	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
27	6-9	Навчальні програми для загальноосвітніх навчальних закладів. Географія.	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804 (зі змінами від 03.08.2022 № 698)
28	7-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізика. 7-9 класи»	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
29	7-9	Програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Хімія. 7-9 класи»	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
30	6-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Трудове навчання. 5-9 класи»	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
31	6-9	Інформатика. Навчальна програма для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804
32	6-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Основи здоров'я. 5-9 класи»	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804 (зі змінами від 03.08.2022 № 698)
33	6-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Фізична культура. 5-9 класи»	Тимчик М.В. та ін./ Сайт МОН України	Наказ МОН від 07.06.2017 № 804 (зі змінами від 03.08.2022 № 698)
34	6-9	Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів «Основи здоров'я. 5-9 класи»	Колектив авторів/ Сайт МОН України	Наказ МОН від 24.11.2017 № 1539

**Науково-методичне забезпечення предметів
інваріантної складової робочого навчального плану
для 10-11 класів Бучанського ліцею №9
на 2023/2024 навчальний рік**

№ з/п	Клас	Назва програми	Коли і ким надано гриф
-------	------	----------------	------------------------

1.	10-11	Навчальна програма з математики (рівень стандарту, профільний рівень)	Наказ МОН № 1407 від 23.10. 2017 р.
2.	10-11	Навчальна програма з інформатики (рівень стандарту)	Наказ МОН № 1407 від 23.10. 2017 р.
3.	10	Навчальна програма з громадянської освіти (інтегрований курс)	Наказ МОН № 1407 від 23.10. 2017 р. (зі змінами від 03.08.2022 № 698)
4.	10-11	Навчальна програма з зарубіжної літератури (рівень стандарту)	Наказ МОН № 1407 від 23.10. 2017 р. (зі змінами від 03.08.2022 № 698)
5.	10-11	Навчальна програма з біології і екології (рівень стандарту)	Наказ МОН № 1407 від 23.10. 2017 р.
6.	10-11	Навчальна програма з фізики й астрономії (рівень стандарту)	Наказ МОН № 1539 від 24.11. 2017 р.
7.	10-11	Навчальна програма з географії (рівень стандарту)	Наказ МОН № 1407 від 23.10. 2017 р. (зі змінами від 03.08.2022 № 698)
8.	10-11	Навчальна програма з географії (профільний рівень)	Наказ МОН № 1407 від 23.10. 2017 р. (зі змінами від 03.08.2022 № 698)
9.	10-11	Навчальна програма з хімії (рівень стандарту)	Наказ МОН № 1407 від 23.10. 2017 р.
10.	10-11	Навчальна програма з історії України та всесвітньої історії	Наказ МОН № 1407 від 23.10. 2017 р. (зі змінами від 03.08.2022 № 698)
11.	10-11	Навчальна програма з фізичної культури (рівень стандарту)	Наказ МОН № 1407 від 23.10. 2017 р. (зі змінами від 03.08.2022 № 698)
12.	10-11	Навчальна програма з захисту Вітчизни (рівень стандарту)	Наказ МОН № 1407 від 23.10. 2017 р. (зі змінами від 03.08.2022 № 698)
13.	10-11	Навчальна програма з мистецтва (рівень стандарту)	Наказ МОН № 1407 від 23.10. 2017 р.
14.	10-11	Навчальна програма з української літератури (рівень стандарту)	Наказ МОН № 1407 від 23.10. 2017 р.
15.	10-11	Навчальна програма з української мови (рівень стандарту)	Наказ МОН № 1407 від 23.10. 2017 р.
16.	10-11	Навчальна програма з іноземних мов (рівень стандарту, профільний рівень).	Наказ МОН № 1407 від 23.10. 2017 р.

1.5. Особливості організації освітнього процесу

Ліцей працює в дві зміни за п'ятиденним робочим тижнем, вихідні дні – субота і неділя.

Мова навчання – українська. Початок занять – о 8 год 20 хв. і закінчується о 9 годин 00 хв загальнонаціональною хвилиною мовчання відповідно до Указу Президента України від 16 березня 2022 року № 143 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України»;

Відповідно до Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи» від 28 лютого 1991 року № 796-ХІІ та рішення Конституційного суду України від 17 липня 2018 року № 6-р/2018 тривалість уроків у 1 класах 35 хвилин, 2-11 класах становить 40 хв. Тривалість перерви між 1 та 2 уроками – 10 хв., решти – 15 хв. Розклад навчальних занять, розподіл навчального навантаження протягом тижня, тривалість навчальних занять і перерв між ними здійснюється відповідно до вимог Санітарного регламенту для закладів загальної середньої освіти (затверджений наказом МОЗ України 25 вересня 2020 р. № 2205, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10 листопада 2020 р. за № 1111/35394). Відповідно до статті 16 Закону України «Про загальну середню освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 24 червня 2022 року №711 «Про початок навчального року під час дії правового режиму воєнного стану в Україні»; Листа Міністерства освіти і науки України 16.08.2023 р. № 1/12186-23 «Про організацію 2023/2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти», 2023/2024 навчальний рік розпочинається в День знань 1 вересня і триватиме до 28 червня 2024 року.

Навчальні заняття організовуються за семестровою системою: I семестр - з 1 вересня по 28 грудня, II семестр - з 15 січня по 31 травня.

Упродовж навчального року для учнів проводяться канікули у терміни:

з 30 жовтня по 05 листопада,

з 29 грудня по 14 січня,

з 25 березня по 31 березня;

Освітній процес організовується в безпечному освітньому середовищі. Організація освітнього процесу може здійснюватись в очному і дистанційному режимах, або за змішаною формою, що поєднує очний і дистанційний режими. Ліцей організовує індивідуальні форми здобуття освіти (зокрема екстернатну, сімейну (домашню), педагогічний патронаж, реалізує індивідуальну освітню траєкторію учня.

Форма організації освітнього процесу залежить від безпекової ситуації в регіоні та може змінюватися впродовж навчального року в залежності від безпекової ситуації у населеному пункті.

Запровадження та організація освітнього процесу в певному режимі, у тому числі у разі включення сигналу «Повітряна тривога» або інших сигналів оповіщення, здійснюється відповідно до листа МОН від 16.08.2023 № 1/12186-23 «Про організацію 2023/2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти»

Відповідно до статті 12 Закону України «Про освіту» навчальний рік закінчується проведенням державної підсумкової атестації випускників початкової, основної школи. Для старшої школи, може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством, зокрема у формі зовнішнього незалежного оцінювання.

Зарахування, відрахування та переведення здобувачів освіти здійснюється відповідно до Порядку зарахування, відрахування та переведення учнів до державних та комунальних закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 16.04.2018 № 367, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 05 травня 2018 р за № 564/32016; Порядку переведення учнів (вихованців) закладу загальної середньої освіти до наступного класу, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України 14.07.2015 № 762 (у редакції наказів Міністерства освіти і науки України № 621 від 08.05.2019, № 268 від 01.03.2021), зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 30.07.2015 за № 924/27369.

Поділ класів на групи при вивченні окремих предметів здійснюється відповідно до нормативів, затверджених наказами Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 № 128 зі змінами, внесеними наказами МОН України від 17.08.2012 № 921 та від 08.04.2016 № 401, Постановою КМ № 1472 від 30.12.2022 року, листом МОН України від 10.01.2023 №1/358-23

1.6. Показники реалізації освітньої програми

На рівні ліцею розроблено систему показників, що дозволяє визначити, наскільки ефективно реалізується освітня програма, тобто наскільки результати її діяльності відповідають ідеальній моделі випускника. При цьому критеріями і показниками реалізації освітньої програми ліцею є:

кадрове забезпечення освітньої діяльності (підвищення кваліфікації педагогічних

працівників (форма проходження на вибір учителя) – не менше 150 годин протягом 5 років, атестація – 1 раз на 5 років, добровільна сертифікація – 1 раз на 3 роки, участь у різних методичних заходах, конференціях, вебінарах, семінарах, конкурсах, ковчингах, тренінгах, онлайн-курсах, дистанційне навчання – протягом року);

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності (наявність документів, визначених нормативно-правовими актами з питань освіти, необхідної кількості підручників та навчально-методичної літератури з усіх навчальних дисциплін для самостійної роботи – 2 рази на рік);

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності (відповідність ліцензійним та акредитаційним вимогам: навчальні кабінети, класні кімнати, спортзал, бібліотека, їдальня, наявність інтернету – 2 рази на рік);

якість проведення навчальних занять (вивчення системи роботи педагогічних працівників – 1 раз на 5 років, тематичний контроль знань, класно-узагальнюючий контроль – за потребою);

моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей): (вивчення рівня навчальних досягнень з предмета – 1 раз на 5 років, циклу предметів – за потребою, освітньої галузі – 1 раз на 5 років, різні види оцінювання, що відповідають «Загальним критеріям оцінювання навчальних досягнень учнів у системі загальної середньої освіти», які є обов'язковою складовою навчальної програми з предмета – на кожному уроці), формувальне у початкових класах, оцінювання учнів 5-х класів НУШ у вересні – формувальне, у жовтні – рівневе, починаючи з листопада – за 12 бальною шкалою, тематичне – в кінці кожної теми, семестрове – в кінці кожного семестру, річне – в кінці року, державна підсумкова атестація – в кінці навчального року, зовнішнє незалежне оцінювання – в кінці навчального року, результати участі у предметних олімпіадах та творчих конкурсах різного рівня – протягом навчального року, участь у спортивних змаганнях – протягом навчального року, інтелектуальних випробовуваннях – протягом навчального року);

моніторинг оцінювання ступеня задоволення здобувачів освіти: соціологічні (анонімні) опитування учнів і випускників – 1 раз на рік; продовження навчання (аналіз вступу у ЗВО України та за її межами) – 1 раз на рік.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про освіту» **результатами навчання** є знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати.

Результати навчання здобувачів освіти на кожному рівні повної загальної середньої освіти оцінюються шляхом державної підсумкової атестації, яка може здійснюватися в різних формах, визначених законодавством, зокрема у формі зовнішнього незалежного оцінювання (стаття 12 Закону України «Про освіту»).

Порядок, форми проведення і перелік навчальних предметів, з яких проводиться державна підсумкова атестація, визначається наказом МОН України у поточному н.р.

1.7. Процеси розвитку, виховання і соціалізації в ліцеї

Виховання учнів у ліцеї здійснюється під час проведення уроків, у процесі позаурочної та позашкільної роботи. Цілі виховного процесу в ліцеї визначаються на основі принципів, закладених у Конституції та законах України, інших нормативно-правових актах.

Весь освітній процес у школі зорієнтований на учня, розвиток його талантів, виховання на цінностях: цінностях загальнолюдських, цінностях поваги до іншої людини, цінностях любові до власної країни. Це пронизує весь зміст освіти і весь процес навчання. Виховання позитивних рис характеру та чеснот здійснюється на основі наскрізного досвіду та змісту освіти.

Роль окремих виховних моментів під час навчання за наскрізними темами різна і залежить від їхньої мети і змісту та від того, наскільки тісно той чи інший захід пов'язаний із конкретною наскрізною темою, життєвим досвідом учнів та їхніми інтересами. Навчання за наскрізними лініями реалізується насамперед через організацію освітнього та виховного середовища, а зміст та цілі наскрізних тем враховуються при формуванні духовного, соціального і фізичного розвитку учня.

Коротка характеристика

Екологічна безпека і сталий розвиток. Формування в учнів соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь.

Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини.

На базі ліцею працює екологічний клуб, який сприяє розвитку саме цієї компетентності. У рамках діяльності даного клубу планується у найближчі роки працювати над проектами «Зелене місто», «Очистимо планету від пластику», «Вторинне використання паперу». Можливі екологічні уроки на відкритому повітрі. Лідери учнівського самоврядування виступили з пропозицією взяти участь в проєктах «Бути здоровим – модно», «Діти за гуманне ставлення до тварин».

Громадянська відповідальність. Сприятиме формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи в групі, проєкти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантність щодо різноманітних способів діяльності і думок.

У рамках розвитку соціальної і громадянської компетентності діє учнівське самоврядування, яке намагається втілити принципи і механізми функціонування суспільства в межах школи. У подальшому учнівський та учительський колективи намагатимуться діяти так, щоб активна участь у житті школи викликала в учнів якомога більше позитивних емоцій, а її зміст був націлений на формування порядності, старанності, систематичності, послідовності і чесності.

Здоров'я і безпека. Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище, і буде реалізуватися упродовж двох наступних років через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я під час виховних заходів. Упродовж двох років традиційно звертатиметься увага на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Психологічна та медична служби ліцею разом із класними керівниками спланувала і розробила ряд заходів, спрямованих на вирішення проблем пов'язаних із саморегуляцією поведінки у діяльності та спілкуванні, використання вільного часу з урахуванням можливостей і потреб, формування та реалізації валеологічної культури у внутрішкільному житті: « Моніторинг психологічного та емоційного стану учнів у навчально-виховному процесі», інформування класних керівників про результати моніторингу та залучення педагогічного й учнівського колективів до співпраці у вирішенні питань і проблем, що виникли. Заплановані інтерактивні акції, фут-квести, психологічні практикуми, тренінгові заняття зроблять приємним пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач та зможуть викликати в учнів чимало радісних емоцій. Крім того, заклад активно співпрацюватиме з ДЮСШ та залучатиме ліцеїстів до спортивної діяльності через роботу секцій, участь у спортивних змаганнях. Також на уроках із «Захисту України», під час підготовки до військово-патріотичної гри «Джура», на годинах спілкування, під час зустрічей з лікарями ліцеїсти отримуватимуть знання з першої домедичної допомоги та вчитимуться застосовувати їх практично.

Підприємливість і фінансова грамотність. Наскрізна лінія спрямована на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо).

Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів. У рамках розвитку учнівської підприємливості та фінансової грамотності буде спрямована у подальші 2 роки робота учнівського самоврядування, зокрема діяльність клубу «Велика сімка», учасники якого планують проведення економічних ігор для учнівського та педагогічного колективу закладу.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання та

виховної діяльності, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості створювати умови для самостійного виведення нового знання, перевірки його на практиці і встановлення причинно-наслідкових зв'язків шляхом створення проблемних ситуацій, організації спостережень, дослідів та інших видів діяльності. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньо-предметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх у нові ситуації.

Також формами організації освітнього процесу можуть бути екскурсії, віртуальні подорожі, уроки-семінари, конференції, форуми, спектаклі, брифінги, квести, інтерактивні уроки (урок-дискусійна група, уроки з навчанням одних учнів іншими), інтегровані уроки, проблемний урок, відео-уроки тощо. Оглядова екскурсія припускає цілеспрямоване ознайомлення учнів з об'єктами та спостереження процесів з метою відновити та систематизувати раніше отримані знання.

Функцію перевірки та/або оцінювання досягнення компетентностей виконує навчально-практичне заняття. Учні одержують конкретні завдання, з виконання яких на засіданнях клубів звітують про виконану роботу перед комісією, до складу якої увійдуть учні, батьки, вчителі.

Можливо проводити заняття в малих групах, бригадах і ланках (у тому числі робота учнів у парах змінного складу) за умови, що окремі учні виконують роботу бригадирів, консультантів, тобто тих, хто навчає малу групу.

Екскурсії в першу чергу покликані показати учням практичне застосування знань, отриманих при вивченні змісту окремих предметів (можливо поєднувати зі збором учнями по ходу екскурсії матеріалу для виконання визначених завдань).

Учні можуть самостійно знімати та монтувати відеофільми (під час відео-уроку) за умови самостійного розроблення сюжету фільму, підбору матеріалу, виконують самостійно розподілені ролі та аналізують виконану роботу.

1.8. Програмно-методичне забезпечення освітньої програми

Реалізація змісту освіти у ЗЗСО та досягнення прогнозованого результату її роботи здійснюється відповідно до державних освітніх стандартів на основі використання програмно-методичного забезпечення, що відповідає переліку освітніх і навчальних програм для учнів закладів загальної середньої освіти II, III ступенів, затвердженого відповідними наказами МОН України і представленими у листах МОН України, інформаційно-аналітичних збірниках, інформаційних системах, зокрема:

1. Наказ МОН України від 12.08.2022 №743-22 «Про затвердження Типових освітніх програм для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти»

2. Наказ МОН України від 12.08.2022 №743-22 «Про затвердження Типових освітніх програм для 3-4 класів закладів загальної середньої освіти»

3. Наказ Міністерства освіти і науки України від 19.02. 2021 № 235 «Про затвердження Типової освітньої програми для 5 – 9 класів закладів загальної середньої освіти».

4. Наказ МОН України від 20.04.2018 № 405 «Про затвердження Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня».

5. Наказ МОН України від 20.04.2018 № 408 «Про затвердження Типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня». (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 28.11.2019 № 1493 зі змінами).

6. Міністерством освіти і науки України для використання в освітньому процесі в закладах загальної середньої освіти у 2023/2024 навчальному році на рівні базової, профільної середньої освіти (5 – 11 класи) рекомендовані такі навчальні програми:

5-6 класи – модельні навчальні програми, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом від 12.07.2021 № 795 (зі змінами, внесеними у додаток наказами

Міністерства освіти і науки України від 10.08. 2021 р., № 898, від 29.09. 2021 р. № 1031, від 13.12. 2021 р. №1358, від 02.02. 2022 р. № 96, від 09.02. 2022 № 143, від 11.04. 2022 р. № 324) (гриф Міністерства станом на 01 серпня 2022 року надано 95 модельним навчальним програмам);

7– 9 класи

- навчальні програми, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 07.06.2017 № 804 «Про оновлені навчальні програми для учнів 5-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів» (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698);

- навчальні програми, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам»;

10 – 11 класи

- навчальні програми, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 23.10.2017 № 1407 «Про надання грифу МОН навчальним програмам для учнів 10 – 11 класів закладів загальної середньої освіти» (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698);

- навчальні програми, яким надано гриф «Рекомендовано Міністерством освіти і науки України» наказом Міністерства освіти і науки України від 03.08.2022 № 698 «Про надання грифа оновленим навчальним програмам».

7. Наказ МОН №563 від 15.05.2023 «Про затвердження методичних рекомендацій щодо окремих питань здобуття освіти в закладах загальної середньої освіти в умовах воєнного стану в Україні».

8. Лист МОН від 16.08.2023 р. № 1/12186-23 «Про організацію 2023/2024 навчального року в закладах загальної середньої освіти».

1.9. Форми організації освітнього процесу

Основними формами організації освітнього процесу, які використовуються в закладі освіти, є **різні типи уроків**, що передбачають формування компетентностей; розвиток компетентностей; перевірку та/або оцінювання досягнення компетентностей; корекцію основних компетентностей; комбінований урок. До організаційних форм навчання, належать урок-семінар, практикум, факультатив, екскурсія, предметний гурток, консультація, домашня навчальна робота тощо.

З метою утримання інтересу учнів до навчальних предметів, навчальних курсів учителі ліцею організують освітню діяльність школярів і в нестандартній формі, для якої характерна оригінальна подача матеріалу, зайнятість учнів через різні форми колективної і групової, індивідуальної роботи, що допомагає їм учитись в атмосфері творчого пошуку.

Такий підхід в реалізації освітньої програми зумовлений необхідністю формування компетентностей через діяльнісну спрямованість навчання, яка передбачає включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Упровадження **нетрадиційних педагогічних технологій** суттєво змінило освітньо-розвиваючий процес, що дозволяє вирішувати багато проблем розвивального, особистісно-орієнтованого навчання, диференціації, гуманізації, формування індивідуальної освітньої перспективи учнів.

Використання комп'ютерних технологій не тільки допомагає організувати освітній процес з використанням ігрових методів, але й отримати кращий зворотний зв'язок.

Засоби мультимедіа дозволяють забезпечити найкращу, в порівнянні з іншими технічними засобами навчання, реалізацію принципу наочності, більшою мірою сприяють зміцненню знань і на практичних заняттях – умінь. Крім того, засобів мультимедіа відводиться завдання забезпечення ефективної підтримки ігрових форм уроку, активного діалогу «учень-комп'ютер».

Використання ресурсів і послуг Інтернету значно розширює можливості і вчителя і учня в усіх видах діяльності.

Проектна діяльність також є методом активізації навчально-пізнавальної активності. Цьому сприяє висока самостійність учнів у процесі підготовки проекту.

Інноваційні методи у викладанні – це нові методи спілкування з учнями, позиція ділового співробітництва з ними і долучення їх до нинішніх проблем. Інноваційні методи - це методи, що дозволяють учням самоствердитися. А самоствердження - це шлях до правильного вибору своєї професії.

1.10. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Відповідно до статті 41 Закону України «Про освіту» **система забезпечення якості освіти** має на меті: гарантування якості освіти; формування довіри суспільства до системи та закладів освіти, органів управління освітою; постійне та послідовне підвищення якості освіти; допомогу закладам освіти та іншим суб'єктам освітньої діяльності у підвищенні якості освіти.

Складовими системи забезпечення якості освіти є: система забезпечення якості в закладах освіти (внутрішня система забезпечення якості освіти); система зовнішнього забезпечення якості освіти; система забезпечення якості в діяльності органів управління та установ, що здійснюють зовнішнє забезпечення якості освіти.

Внутрішня система забезпечення якості освіти в ЗЗСО поєднує: стратегію (політику) та процедури забезпечення якості освіти; систему та механізми забезпечення академічної доброчесності; критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів освіти; критерії, правила і процедури оцінювання педагогічної (науково-педагогічної) діяльності педагогічних та науково-педагогічних працівників; критерії, правила і процедури оцінювання управлінської діяльності керівних працівників закладу освіти; забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі для самостійної роботи здобувачів освіти; забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління закладом освіти; створення в закладі освіти інклюзивного освітнього середовища, універсального дизайну та розумного пристосування; інші процедури та заходи, що визначаються спеціальними законами або документами закладу освіти.

Завданнями внутрішньої системи забезпечення якості освіти ЗЗСО є: оновлення нормативно-методичної бази забезпечення якості освіти та освітньої діяльності в ліцеї; постійний моніторинг змісту освіти; спостереження за реалізацією освітнього процесу; моніторинг технологій навчання; моніторинг ресурсного потенціалу закладу; моніторинг управління ресурсами та процесами; спостереження за станом соціально-психологічного середовища школи; контроль стану прозорості освітньої діяльності та оприлюднення інформації щодо її результатів; розроблення рекомендацій щодо покращення якості освітньої діяльності та якості освіти, участь у стратегічному плануванні (стаття 41 Закону України «Про освіту»).

Функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти забезпечує керівник закладу освіти (стаття 26 Закону України «Про освіту»).

Визначення цілей, принципів, напрямів, критеріїв внутрішньої системи забезпечення якості освіти ліцею здійснено відповідно до стандартів і рекомендацій, розроблених Державною службою якості освіти.

Внутрішня система забезпечення якості освіти охоплює ключові аспекти основних заходів, спрямованих на налагодження та постійне вдосконалення процесів у ліцею для забезпечення нею якості освітньої діяльності та якості освіти і спрямована на досягнення таких цілей: формування спільного та кращого розуміння якості освіти та освітньої діяльності закладу; створення можливостей для забезпечення і постійного підвищення якості повної загальної середньої освіти та освітньої діяльності; отримання об'єктивної інформації щодо якості освітньої діяльності закладу; побудова основи для самоаналізу, самооцінювання та зовнішнього оцінювання ліцею.

Внутрішня система забезпечення якості освіти ґрунтується на таких **принципах забезпечення якості в системі повної загальної середньої освіти:**

1. Урахування освітніх потреб і очікувань – передбачає орієнтацію на потреби й очікування здобувачів освіти (дитиноцентризм), а також урахування очікувань інших учасників освітнього процесу та зацікавлених сторін, суспільства.

2. Органічна єдність заходів щодо забезпечення якості освіти з освітнім процесом – не передбачає створення додаткових видів діяльності для будь-кого з учасників освітнього процесу; система забезпечення якості освіти має бути природною і невід'ємною складовою діяльності закладу освіти.

3. Відповідальність та взаємозалежність – означає, що основну відповідальність за якість освіти несе заклад освіти. Цю відповідальність поділяють також усі залучені сторони. Функціонування і розвиток закладу освіти визначається співвідношенням і характером зовнішніх і внутрішніх дій, спрямованих на забезпечення якості освіти та вдосконалення освітньої діяльності. Взаємозв'язок усіх внутрішніх чинників і складових діяльності закладу освіти (цілі, людські та матеріальні ресурси тощо), добровільність прийняття зобов'язань та обов'язковість виконання домовленостей.

4. Відкритість і прозорість – відкритий доступ до інформації про процеси, що відбуваються в ліцеї, якість її освітньої діяльності та якість освіти.

5. Довіра – передбачає позитивні взаємини між усіма зацікавленими і залученими сторонами, впевненість у порядності й доброзичливості одне одного.

6. Підтримка культури якості – визначає налаштування усіх процесів для спільного досягнення мети щодо забезпечення високої якості освіти, формування відповідно зорієнтованої системи цінностей та принципів.

Оцінювання якості освітньої діяльності ліцею здійснюється за такими **напрямами**:

1. Оцінювання освітнього середовища.
2. Система оцінювання здобувачів освіти.
3. Педагогічна діяльність педагогічних працівників.
4. Управлінські процеси закладу освіти.

Кожен напрям передбачає дотримання стандартів і визначення критеріїв для самооцінювання.

Напрямок 1 «Оцінювання освітнього середовища закладу освіти» передбачає дотримання таких стандартів і визначення критеріїв для самооцінювання:

1.1. Освітнє середовище забезпечує комфортні та безпечні умови навчання та праці

Критерії для самооцінювання:

1.1.1. У закладі освіти дотримано вимог санітарно-гігієнічних правил і норм; приміщення, територія закладу освіти охайні та доглянуті.

1.1.2. Ліцей забезпечений навчальними та іншими приміщеннями з відповідним обладнанням, що необхідні для реалізації освітньої програми.

1.1.3. Дизайн освітнього середовища закладу освіти функціональний та дозволяє максимально ефективно використовувати приміщення та територію закладу в освітньому процесі.

1.1.4. Здобувачі освіти та працівники ліцею обізнані з вимогами щодо охорони праці, безпеки життєдіяльності, пожежної безпеки, правил поведінки в умовах надзвичайних ситуацій і дотримуються їх.

1.1.5. Педагогічні працівники обізнані щодо правил поведінки у разі нещасного випадку зі здобувачами освіти та працівниками закладу освіти чи раптового погіршення їх стану здоров'я і вживають необхідних заходів у таких ситуаціях.

1.1.6. У ліцеї створено умови для здорового харчування.

1.1.7. У закладі освіти створено умови для безпечного використання мережі Інтернет, в учасників освітнього процесу формуються навички безпечної поведінки в Інтернеті.

1.1.8. У ліцеї застосовуються підходи для адаптації та інтеграції учнів до освітнього процесу, професійної адаптації працівників.

Стандарт 1.2. Освітнє середовище закладу освіти вільне від будь-яких форм насильства та дискримінації

Критерії для самооцінювання:

1.2.1. Ліцей планує та реалізує діяльність щодо протидії будь-яким проявам дискримінації, булінгу.

1.2.2. У закладі освіти оприлюднено правила поведінки учасників освітнього процесу, що забезпечують дотримання етичних норм, повагу до гідності, прав і свобод людини.

1.2.3. Керівництво ліцею, педагогічні працівники обізнані щодо ознак різних форм булінгу, іншого насильства та дотримуються порядку реагування на їх прояви.

1.2.4. У закладі освіти організована робота психологічної служби, у тому числі для психологічного супроводу учасників освітнього процесу, які вчинили булінг, стали його свідками або постраждали від булінгу, іншого насильства.

1.2.5. Ліцей взаємодіє з органами та службами щодо захисту прав дітей, правоохоронними органами, у тому числі залучає їх до заходів із запобігання булінгу, іншому насильству.

Стандарт 1.3. У закладі освіти сформовано інклюзивне, розвивальне та мотивуюче до навчання освітнє середовище

Критерії для самооцінювання:

1.3.1. Приміщення, територію закладу освіти облаштовано з урахуванням принципів універсального дизайну та розумного пристосування.

1.3.2. У ліцеї застосовуються методики та технології роботи з дітьми з особливими освітніми потребами, забезпечується корекційна спрямованість освітнього процесу, інша необхідна підтримка здобувачів освіти з особливими освітніми потребами.

1.3.3. Освітнє середовище мотивує здобувачів освіти до оволодіння ключовими компетентностями, ведення здорового способу життя, екологічно доцільної поведінки, заняття спортом.

1.3.4. Бібліотека функціонує як інформаційний центр ліцею.

Напрямок 2 «Система оцінювання здобувачів освіти закладу освіти» передбачає дотримання таких стандартів і визначення критеріїв для самооцінювання:

Стандарт 2.1. Наявність відкритої, прозорої і зрозумілої для здобувачів освіти системи оцінювання їх навчальних досягнень

Критерії для самооцінювання:

2.1.1. Здобувачі освіти отримують від педагогічних працівників інформацію про критерії, правила та процедури оцінювання навчальних досягнень.

2.1.2. Система оцінювання в ліцеї сприяє реалізації компетентнісного підходу до навчання.

Стандарт 2.2. Застосування внутрішнього моніторингу, що передбачає систематичне відстеження та коригування результатів навчання кожного здобувача освіти

Критерії для самооцінювання:

2.2.1. У ліцеї здійснюється аналіз результатів і динаміки навчальних досягнень учнів.

2.2.2. У закладі освіти створено умови для реалізації індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів освіти.

2.2.3. Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти у закладі спрямоване на відстеження їх індивідуального прогресу.

Стандарт 2.3. Спрямованість системи оцінювання на формування у здобувачів освіти відповідальності за результати свого навчання, здатності до самооцінювання

Критерії для самооцінювання:

2.3.1. Здобувачі освіти вважають оцінювання результатів навчання справедливим і об'єктивним.

2.3.2. Ліцей формує у здобувачів освіти свідоме та відповідальне ставлення до результатів власної освітньої діяльності.

2.3.3. Заклад освіти сприяє самооцінюванню та взаємооцінюванню здобувачів освіти.

Напрямок 3 «Педагогічна діяльність педагогічних працівників закладу освіти» передбачає дотримання таких стандартів і визначення критеріїв для самооцінювання:

Стандарт 3.1. Педагогічні працівники ліцею планують свою діяльність та прогнозують її результати, використовують освітні технології, спрямовані на оволодіння здобуваними освіти ключовими компетентностями

Критерії для самооцінювання:

3.1.1. Педагогічні працівники здійснюють планування своєї діяльності з урахуванням умов і специфіки роботи закладу, аналізують результативність планування.

3.1.2. Педагогічні працівники застосовують освітні технології, форми організації освітнього процесу, спрямовані на формування ключових компетентностей і наскрізних умінь здобувачів освіти відповідно до освітньої програми.

3.1.3. Педагогічні працівники розробляють індивідуальні освітні траєкторії для здобувачів освіти, які цього потребують.

3.1.4. Педагогічні працівники у своїй діяльності забезпечують наскрізний процес виховання, який формує загальнолюдські цінності, патріотизм.

Стандарт 3.2. Постійне підвищення рівня професійної компетентності та майстерності педагогічних працівників

Критерії для самооцінювання:

3.2.1. Педагогічні працівники забезпечують власний професійний розвиток і підвищення кваліфікації у різних формах, у тому числі щодо методики роботи з дітьми з особливими освітніми потребами.

3.2.2. Педагогічні працівники беруть участь в експериментальній роботі, інноваційних освітніх проєктах, залучаються до роботи як освітні експерти.

3.2.3. Педагогічні працівники використовують інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі.

3.2.4. Педагогічні працівники створюють освітні ресурси (електронні презентації, відеоматеріали, методичні розробки, веб-сайти, блоги тощо), навчальні програми, освітні проєкти, технології, поширюють педагогічний досвід.

Стандарт 3.3. Налагодження співпраці зі здобуваними освіти, їх батьками, працівниками закладу освіти

Критерії для самооцінювання:

3.3.1. Педагогічні працівники діють на засадах педагогіки партнерства та особистісно зорієнтованого навчання.

3.3.2. Педагогічні працівники співпрацюють з батьками з питань удосконалення освітньої діяльності учнів та закладу освіти, забезпечують постійний зворотній зв'язок.

3.3.3. У закладі освіти існує практика педагогічного наставництва, взаємонавчання та інших форм професійної співпраці педагогічних працівників.

Стандарт 3.4. Організація педагогічної діяльності та навчання здобувачів освіти на засадах академічної доброчесності

Критерії для самооцінювання:

3.4.1. Педагогічні працівники під час провадження педагогічної та наукової (творчої) діяльності дотримуються академічної доброчесності, у тому числі під час оцінювання результатів навчання здобувачів освіти.

3.4.2. Здобувачі освіти дотримуються принципів, норм етики та академічної доброчесності.

Напрямок 4 «Управлінські процеси закладу освіти» передбачає дотримання таких стандартів і визначення критеріїв для самооцінювання:

Стандарт 4.1. Наявність стратегії розвитку та системи планування діяльності закладу освіти, моніторинг виконання поставлених цілей і завдань

Критерії для самооцінювання:

4.1.1. У ліцеї затверджено стратегію розвитку, спрямовану на підвищення якості освітньої діяльності.

4.1.2. У закладі освіти річне планування та відстеження його результативності здійснюються відповідно до стратегії розвитку та з урахуванням освітньої програми закладу.

4.1.3. У закладі освіти здійснюється самооцінювання якості освітньої діяльності на основі розроблених та оприлюднених стратегії (політики) і процедур забезпечення якості освіти.

4.1.4. Керівництво ліцею планує та здійснює заходи щодо утримання у належному стані будівель, приміщень, обладнання закладу освіти.

4.1.5. Розподіл обов'язків та повноважень між керівництвом закладу освіти забезпечує ефективне управління закладом освіти, сприяє вдосконаленню якості освітньої діяльності.

4.1.6. У ліцеї наявна система інформаційного забезпечення (у тому числі електронний документообіг) та створене автоматизоване середовище для роботи з даними.

Стандарт 4.2. У закладі освіти створена та підтримується атмосфера довіри, інформаційної прозорості, конструктивної співпраці між учасниками освітнього процесу та громадою

Критерії для самооцінювання:

4.2.1. Керівництво ліцею вживає заходів для створення психологічно комфортного середовища яке забезпечує конструктивне спілкування учасників освітнього процесу та сприяє формуванню їх взаємної довіри.

4.2.2. Заклад освіти оприлюднює інформацією про свою діяльність на відкритих загальнодоступних ресурсах

4.2.3. Керівництво закладу освіти на основі розробленого та оприлюдненого положення про академічну доброчесність, забезпечує дотримання його вимог, виявляє порушення та вживає заходів для протидії їм.

Стандарт 4.3. Керівництво ліцею здійснює раціональний добір кадрів, забезпечує належні умови праці та можливості для професійного розвитку працівників

Критерії для самооцінювання:

4.3.1. Керівник закладу освіти формує штат закладу, залучаючи кваліфікованих педагогічних та інших працівників відповідно до штатного розпису та освітньої програми

4.3.2. Керівництво ліцею через систему матеріального та морального заохочення мотивує працівників до якісної роботи, у тому числі педагогічних працівників до саморозвитку, здійснення методичної, інноваційної, дослідно-експериментальної роботи

4.3.3. Керівництво закладу освіти сприяє підвищенню кваліфікації педагогічних працівників.

Стандарт 4.4. Організація освітнього процесу, у тому числі прийняття управлінських рішень, здійснюється на засадах людиноцентризму

Критерії для самооцінювання:

4.4.1. У закладі освіти дотримуються права учасників освітнього процесу.

4.4.2. Керівництво ліцею комунікує з учасниками освітнього процесу та громадою.

4.4.3. Керівництво закладу освіти створює умови для розвитку громадського самоврядування, сприяє здобувачам освіти у виявленні громадянської активності та ініціативи, взаємодії з місцевою громадою.

Внутрішня система забезпечення якості освіти ліцею функціонує відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти ліцею (розроблено на основі положень Закону України «Про освіту»).

РОЗДІЛ II. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ І СТУПЕНЯ (ПОЧАТКОВА ОСВІТА)

2.1. Робочий навчальний план початкової школи (1-4 класи) на 2023/2024 навчальний рік

Початкова освіта – це перший рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає першому рівню Національної рамки кваліфікацій.

Метою початкової освіти є всебічний розвиток дитини, її талантів, здібностей, компетентностей та наскрізних умінь відповідно до вікових та індивідуальних психофізіологічних особливостей і потреб, формування цінностей; розвиток самостійності, творчості, допитливості, що забезпечують її готовність до життя в демократичному й інформаційному суспільстві, продовження навчання в основній школі.

Початкова освіта передбачає поділ на два цикли – 1–2 класи і 3–4 класи, що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти.

Типову освітню програму для 1-2, 3-4 класів закладів загальної середньої освіти розроблено відповідно до Закону України «Про освіту», Державного стандарту початкової освіти. У програмі визначено змістові лінії; очікувані результати навчання та відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу. Типовий навчальний план визначає тижневий обсяг навчального навантаження здобувачів освіти.

Програму побудовано із врахуванням таких принципів:

- дитиноцентрованості і природовідповідності;
- узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання;
- науковості, доступності і практичної спрямованості змісту;
- наступності і перспективності навчання;
- взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей;
- логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей;
- можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси;
- творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання;
- адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

Зміст програми має потенціал для формування у здобувачів таких ключових компетентностей:

- 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;
- 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади, можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;
- 3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;
- 4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

- 5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади;
- 6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства;
- 7) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;
- 8) навчання впродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;
- 9) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;
- 10) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;
- 11) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Спільними для всіх ключових компетентностей є такі **вміння**: читання з розумінням, уміння висловлювати власну думку усно і письмово, критичне та системне мислення, творчість, ініціативність, здатність логічно обґрунтовувати позицію, вміння конструктивно керувати емоціями, оцінювати ризики, приймати рішення, розв'язувати проблеми, співпрацювати з іншими особами.

Враховуючи інтегрований характер компетентності, у процесі реалізації Типової освітньої програми або Освітніх програм рекомендується використовувати **внутрішньопродметні і міжпредметні зв'язки**, які сприяють цілісності результатів початкової освіти та переносу умінь у нові ситуації.

Вимоги до дітей, які розпочинають навчання у початковій школі, мають враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Період життя дитини від п'яти до шести (семи) років (старший дошкільний вік) визначається цілісною зміною її особистості, готовністю до нової соціальної ситуації розвитку. Пріоритетом цього процесу є формування і розвиток базових особистісних якостей дітей: спостережливості, допитливості, довільності поведінки, міжособистісної позитивної комунікації, відповідальності, діяльнісного і різнобічного освоєння навколишньої дійсності та ін. Потенційно це виявляється у певному рівні готовності дитини до систематичного навчання – фізичної, соціальної, емоційно-ціннісної, пізнавальної, мовленнєвої, творчої.

Зберігаючи наступність із дошкільним періодом дитинства, початкова школа забезпечує подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формує здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховує ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я.

Згідно із Законом України «Про освіту», на основі Державного стандарту й Типової освітньої програми заклади освіти, наукові установи та інші суб'єкти освітньої діяльності

можуть розробляти освітні програми – єдиний комплекс освітніх компонентів (предметів, індивідуальних проєктів, контрольних заходів тощо), спланованих і організованих для досягнення визначених результатів навчання. Освітні програми можуть відрізнятися від Типової освітньої програми послідовністю викладання навчального матеріалу, обсягом його вивчення, наявністю додаткових компонентів змісту або використанням оригінальних форм, методів і засобів навчання.

Розподіл навчальних годин за темами, розділами, вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у програмі.

Освітні програми можуть мати корекційно-розвивальний складник для осіб з особливими освітніми потребами. Для дітей з особливими потребами тривалість здобуття початкової освіти може бути подовжена.

Програми інваріантного складника Базового навчального плану є обов'язковими для використання в загальноосвітніх навчальних закладах усіх типів і форм власності.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень здобувачів здійснюються на суб'єкт-суб'єктних засадах, що передбачає систематичне відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. За цих умов контроль-оцінювальна діяльність набуває для здобувачів формувального характеру. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів поступу кожного здобувача у навчанні, а визначення особистих результатів здобувачів не передбачає порівняння із досягненнями інших і не підлягає статистичному обліку з боку адміністративних органів.

Упродовж навчання в початковій школі здобувачі освіти опановують способи самоконтролю, саморефлексії і самооцінювання, що сприяє вихованню відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках та їх корекції.

На основі даної освітньої програми школа складає та затверджує Робочий навчальний план, який конкретизує організацію освітнього процесу. Робочий навчальний план початкових класів схвалюється педагогічною радою закладу та затверджується директором.

1-А,2-А, 3-А,3-Б,4-А, 4-Б класи працюватимуть за програмами педагогічної технології «Росток» Відповідно до наказів Міністерства освіти і науки України від 06 серпня 2014 р. № 905 «Про завершення дослідно-експериментальної роботи за науково-педагогічним проєктом «Росток» у початковій школі та впровадження педагогічної технології «Росток» у загальноосвітніх навчальних закладах» та від 29.04.2021 року № 483 «Про реалізацію інноваційного освітнього проєкту всеукраїнського рівня за темою «Впровадження в освітній процес педагогічної технології «Росток» в умовах реалізації Державного стандарту базової середньої освіти» на травень 2021-листопад 2027 роки» в Україні впроваджується інтегративнодіяльнісна освітня технологія навчання і виховання дітей «Росток», (науковий керівник, автор проєкту професор, доктор педагогічних наук, член-кореспондент НАПН України Пушкарьова Т.О).

Освітня програма за педагогічною технологією «Росток» пройшла апробацію в межах дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня, за результатами експертизами Державної служби якості освіти визнана такою, що відповідає Державному стандарту початкової освіти та схвалена для використання в закладах загальної середньої освіти (лист МОН України від 07.04.2021 р. № 1/9-188).

1-Б, 2-Б, 3-В,3-Г, 4-В,4-Г класи працюватимуть за програмами науково-педагогічного проєкту «Інтелект України» Освітня програма початкової школи для класів, що навчаються за науково-педагогічним проєктом «Інтелект України» розроблена з метою виконання Закону України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 р. № 87 (зі змінами, внесеними постановою КМУ від 24.07.2019р. №688), розпоряджень Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», наказів Міністерства освіти і науки України від 02.11.2016 р. № 1319«Про проведення всеукраїнського експерименту за темою «Реалізація

компетентнісного підходу в науково-педагогічному проекті «Інтелект України» на базі загальноосвітніх навчальних закладів» (зі змінами, внесеними наказом Міністерства освіти і науки України від 16.01.2017 р. № 67), від 03.02.2021р. №140 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 02 листопада 2016 року №1319 та визнання такими, що втратили чинність, деяких наказів Міністерства освіти і науки України».

1-Г,2-Г -інклюзивної форми навчання - за Типовими освітніми програмами для 1-2 класів, затвердженими наказом МОН від 12.08.2022 р. №743-22 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня» Типова освітня програма для 1-2-х класів розроблена під керівництвом Савченко О.Я.

4-Д, - інклюзивної форми навчання за Типовими освітніми програмами для 3-4-х класів, затвердженими наказом МОН від 12.08.2022 р. №743-22 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня» Типова освітня програма для 3-4-х класів розроблена під керівництвом Савченко О.Я.

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предмету "Фізична культура", а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної складової навчального плану. Змістове наповнення предмету «Фізична культура» заклад освіти формує самостійно з варіативних модулів відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази навчального закладу, кадрового забезпечення, регіональних та народних традицій,можуть реалізовуватись не лише окремі види спорту, а й хореографія, пластика, фітнес тощо.

Для недопущення перевантаження учнів необхідно враховувати їх навчання в закладах освіти іншого типу (художніх, музичних, спортивних школах тощо). Так, у закладах загальної середньої освіти за рішенням педагогічної ради при оцінюванні учнів дозволяється враховувати результати їх навчання з відповідних предметів (музичне мистецтво , фізична культура та ін.) у позашкільних закладах.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Лицей працює за навчальними програмами, підручниками, посібниками, що мають відповідний гриф Міністерства освіти і науки, реалізує навчально-виховні завдання на кожному ступені навчання відповідно до вікових особливостей учнів.

Інваріантна складова робочого навчального плану сформована на державному рівні і забезпечує реалізацію змісту шкільної освіти на рівні Державних стандартів.

Враховуючи індивідуальні освітні потреби учнів, рекомендації Міністерства освіти та науки України, та на основі завдань Державних стандартів освіти, закладом освіти конкретизовано варіативну складову робочого навчального плану, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курси за вибором, індивідуальні, групові заняття.

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлено відповідно до вимог Закону України «Про загальну середню освіту» з урахуванням санітарно-гігієнічних норм.

Години фізичної культури в класах не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження.

Для підсилення вивчення окремих предметів передбачено додаткові години: виокремлюється 1 година на вивчення інваріантного концентру фізичної культури, а саме хореографії, з метою набуття учнями естетичного досвіду сприймання хореографічного мистецтва, формування поліхудожнього мислення для розкриття художніх можливостей і прояву особистісних потреб у творчій діяльності.

Навчальний план для 1-Б, 2-Б, 3-В,3-Г, 4-В та 4-Г класів з українською мовою навчання, працюють за педагогічним проєктом «Інтелект України» у 2023/2024 навчальному році

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета	Кількість годин на тиждень у класах						Разом
		1Б	2Б	3В	3Г	4-В	4-Г	
Мовно-літературна	Українська мова	6	6	6	6	6	6	36
	Іноземна мова (англійська мова)	2	3	3	3	3	3	17
Математика	Математика	3	4	4	4	4	4	23
Мовно-літературна (література)	Я пізнаю світ	1	1	1	1	1	1	48
Математична		1	1	1	1	1	1	
Природнича		4	4	4	4	4	4	
Соціальна і здоров'язбережувальна								
Громадянська та історична								
Технологічна								
Мистецька		1	1	1	1	1	1	
Фізкультурна	1	1	1	1	1	1		
Інформатична	Інформатика			1	1	1	1	4
Мистецька	Мистецтво	1	1	1	1	1	1	6
Фізкультурна	Фізична культура	1	1	1	1	1	1	6
	Хореографія	1	1	1	1	1	1	6
Разом (без фізичної культури)		19	21	22	22	22	22	128
<i>Варіативна складова</i>								
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, проведення індивідуальних консультацій та групових занять								
ВСЬОГО (без урахування поділу на групи)		22	24	25	25	25	25	146
Гранично допустиме навантаження		20	22	23	23	23	23	134
ВСЬОГО фінансується (без урахування поділу на групи)		23	25	26	26	26	26	152

Навчальний план для 1-А, 2-А, 3-А,3-Б, 4-А та 4-Б класів з українською мовою навчання, які працюють за педагогічною технологією «Росток» у 2023/2024 навчальному році

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета	Кількість годин на тиждень у класах						Разом
		1-А	2-А	3-А	3-Б	4-А	4-Б	
Мовно-літературна	Українська мова	7	7	7	7	7	7	42
	Іноземна мова (англійська мова)	2	2	3	3	3	3	16
Математика	Математика	4	5	5	5	5	5	29
Природнича	Навколишній світ	3	4	4	4	4	4	23
Соціальна і здоров'язбережувальна								
Громадянська та історична								
Інформатична та технологічна	Дизайн і технології	1	1	1	1	1	1	6
	Інформатика	1	1	1	1	1	1	6
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1	1	1	1	6
Фізкультурна	Фізична культура	2	2	2	2	2	2	12
	Хореографія	1	1	1	1	1	1	6
РАЗОМ (без фізичної культури)		19	21	22	22	22	22	128
<i>Варіативна складова</i>								
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, проведення індивідуальних консультацій та групових занять								
ВСЬОГО (без урахування поділу на групи)		22	24	25	25	25	25	146
Гранично допустиме навантаження		20	22	23	23	23	23	134
ВСЬОГО фінансується (без урахування поділу на групи)		23	25	26	26	26	26	152

Навчальний план для 1-В, 1-Д, 2-В класів з українською мовою навчання НУШ у 2023/2024 навчальному році

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета	Кількість годин на тиждень у класах			Разом
		1-В	1-Д	2-В	
Мовно-літературна	Українська мова	7	7	7	21
	Іноземна мова (англійська мова)	2	2	3	7
Математика	Математика	4	4	4	12
Природнича	Я досліджую світ	3	3	3	9
Соціальна і здоров'язбережувальна					
Громадянська та історична					
Інформатична	Інформатика	-	-	1	1
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	1	3
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1	3
	Образотворче мистецтво	1	1	1	3
Фізкультурна	Фізична культура	2	2	2	6
	Хореографія	1	1	1	3
РАЗОМ (без фізичної культури)		19	19	21	59
<i>Варіативна складова</i>					
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, проведення індивідуальних консультацій та групових занять					
ВСЬОГО (без урахування поділу на групи)		22	22	24	68
Гранично допустиме навантаження		20	20	22	62
ВСЬОГО фінансується (без урахування поділу на групи)		23	23	25	71

Навчальний план для 3-Д, 3-Е,4-Е класів з українською мовою навчання НУШ у 2023/2024 навчальному році

Назва освітньої галузі	Назва навчального предмета	Кількість годин на тиждень у класах			Разом
		3-Д	3-Е	4-Е	
Мовно-літературна	Українська мова	7	7	7	21
	Іноземна мова (англійська мова)	3	3	3	9
Математика	Математика	5	5	5	15
Природнична	Я досліджую світ	3	3	3	9
Соціальна і здоров'язбережувальна					
Громадянська та історична					
Інформатична	Інформатика	1	1	1	3
Технологічна	Дизайн і технології	1	1	1	3
Мистецька	Музичне мистецтво	1	1	1	3
	Образотворче мистецтво	1	1	1	3
Фізкультурна	Фізична культура	2	2	2	6
	Хореографія	1	1	1	3
РАЗОМ (без фізичної культури)		22	22	22	66
<i>Варіативна складова</i>					
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, проведення індивідуальних консультацій та групових занять					
ВСЬОГО (без урахування поділу на групи)		25	25	25	75
Гранично допустиме навантаження		23	23	23	69
ВСЬОГО фінансується (без урахування поділу на групи)		26	26	26	78

2.2.Оцінювання результатів навчання здобувачів освіти 1-4 класів у 2023/2024 навчальному році

Оцінювання здобувачів освіти здійснюється відповідно до Методичних рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4-их класів закладів загальної середньої освіти, затверджених наказом МОНУ від 13.07.2021 № 813 «Про затвердження методичних організацій щодо оцінювання результатів навчання учнів 1-4-их класів закладів загальної середньої освіти».

Результати оцінювання особистісних надбань учнів у 1-4 класах рекомендовано виражати вербальною оцінкою, об'єктивних результатів навчання у 1-2 класах – вербальною оцінкою, у 3-4 класах – або вербальною, або рівневою оцінкою за вибором закладу.

Однією з ключових змін в оцінюванні є підхід до вираження оцінки. На заміну узагальненій бальній оцінці навчальних досягнень учнів з предмета/курсу запропоновано використовувати вербальну оцінку окремих результатів навчання учня/учениці з предмета вивчення, інтегрованого курсу, яка окрім оцінювального судження про досягнення може ще називати і рівень результату навчання.

Так, рекомендації запроваджують поняття вербальної оцінки (оцінювальне судження) та рівневої оцінки (оцінювальне судження із зазначенням рівня результату). Вербальну і рівневу оцінку можна виражати як усно, так і письмово. Рівень результату навчання рекомендовано визначати з урахуванням динаміки його досягнення та позначати буквами – «початковий» (П), «середній» (С), «достатній» (Д), «високий» (В).

Водночас заклад може розробляти і фіксувати загальні положення щодо оцінювання результатів навчання учнів у освітній програмі та конкретизувати їх у частині положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти. Особливості організації оцінювання в певному класі можуть ініціюватися вчителем і бути затвердженими на засіданні педагогічної ради закладу.

Оцінювання є конфіденційною інформацією, доступною лише для учня/учениці та його/її батьків (або осіб, що їх замінюють).

Відповідно до Державного стандарту початкової освіти, отримання даних, їх аналіз та формулювання суджень про результати навчання учнів здійснюють у процесі:

- формувального оцінювання, мета якого – відстеження особистісного розвитку учнів й опанування навчального досвіду;
- підсумкового оцінювання, мета якого – співвіднести навчальні досягнення учнів з обов'язковими/очікуваними результатами навчання, визначеними Держстандартом або освітньою програмою.

Рекомендовано враховувати, що формувальне оцінювання розпочинається з перших днів навчання у школі і триває постійно. Для ефективності формувального оцінювання рекомендовано дотримуватись алгоритму діяльності вчителя під час його організації:

- формулювання об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей;
- визначення разом з учнями критеріїв оцінювання;
- формування суб'єктної позиції учнів у процесі оцінювання;
- створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія);
- коригування спільно з учнями підходів до навчання з урахуванням результатів оцінювання.

Об'єктом підсумкового оцінювання є результати навчання учнів за рік. Під час такого оцінювання рекомендовано зіставляти навчальні досягнення учнів з очікуваними результатами навчання, визначеними в освітніх програмах закладів з урахуванням

Основою для підсумкового оцінювання можуть бути результати виконання тематичних діагностувальних робіт, записи оцінювальних суджень про результати навчання, зафіксовані на носіях зворотного зв'язку з батьками, спостереження вчителя у процесі формувального оцінювання. Підсумкову оцінку за рік рекомендовано визначати з урахуванням динаміки досягнення того чи іншого результату навчання.

РОЗДІЛ III. ОСВІТНЯ ПРОГРАМА ШКОЛИ II СТУПЕНЯ (БАЗОВА СЕРЕДНЯ ОСВІТА)

3.1. Вступ

Базова середня освіта – це другий рівень повної загальної середньої освіти, який відповідає другому рівню Національної рамки кваліфікацій, забезпечує базову загальну середню освіту, що разом із початковою є фундаментом загальноосвітньої підготовки, формує в учнів готовність до вибору і реалізації шляхів подальшого здобуття освіти.

Базова середня освіта передбачає поділ на два цикли – 5-6 класи (адаптаційний) і 7-9 класи (базове предметне навчання), що враховують вікові особливості розвитку та потреб дітей і дають можливість забезпечити подолання розбіжностей у їхніх досягненнях, зумовлених готовністю до здобуття освіти. На цьому рівні буде закладено базу свідомого самовизначення учня як особистості, члена сім'ї, нації і суспільства, здатність терпимо і з розумінням ставитися до різноманіття світу і людей. Перший цикл буде пробуджувати і підтримувати інтерес до сфер знань і діяльності, передбачених навчальною програмою. Другий цикл базової середньої освіти сприятиме формуванню учнів як відповідальних членів суспільства, здатних самостійно долати проблеми повсякденного життя, вибирати шлях подальшого навчання відповідно до своїх інтересів і здібностей. Навчання буде здебільшого предметним. Частина часу буде відведена на предмети за вибором. Після завершення базової середньої освіти учень буде усвідомлювати, які ціннісні орієнтири лежать в основі його вчинків, спиратися на сильні риси свого характеру, відчувати відповідальність за результати своєї діяльності.

Метою базової середньої освіти є створення умов для досягнення випускниками базової школи очікуваних результатів: знань, умінь, навичок, компетенцій і компетентностей, визначених особистісними, сімейними, громадськими, державними потребами і можливостями учня середнього шкільного віку, індивідуальними особливостями його розвитку і стану здоров'я, продовження навчання в профільній школі. Завдання:

1. Засвоєння учнями обов'язкового мінімуму змісту загальноосвітніх програм на основі вимог державних стандартів.
2. Якісне засвоєння іноземних мов.
3. Підвищення мотивації навчання школярів через активізацію пізнавальної діяльності, розвиток загальних і індивідуальних здібностей, вибір профілю навчання.
4. Розвиток в учнів здатності до дослідницької діяльності, самостійного досягнення мети на основі застосування проектної діяльності в рамках предметів навчального плану.
5. Формування духовно-розвинутої, творчо обдарованої особистості учня на основі сучасних технологій виховання, інтеграції зусиль зхліцею, сім'ї та громадськості.
6. Збереження і зміцнення фізичного та психічного здоров'я та безпеки учнів, забезпечення їхнього емоційного благополуччя через систему роботи з пропаганди здорового способу життя, профілактики шкідливих звичок, створення комфортного та безпечного освітнього середовища.

Освітню програму ліцею (базова середня освіта) розроблено на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», розпоряджень Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 р. № 988-р «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», наказу МОН від 19.02.2021 № 235 «Про затвердження типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти», постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 року № 1392 «Про затвердження Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти» (зі змінами), відповідно до Типової освітньої програми закладу загальної середньої освіти III ступеня, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 20.04.2018 року №405 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти II ступеня». Програми окреслюють підходи до планування й організації школою єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання визначених Державним стандартом базової загальної середньої освіти, коротко вказується відповідний зміст кожного навчального предмета чи інтегрованого курсу.

Програма розроблена з урахуванням психолого-педагогічних особливостей розвитку дітей 10-15 років, пов'язаних:

- з переходом від навчальних дій, характерних для початкової школи і здійснюваних тільки спільно з класом під керівництвом вчителя, до нової внутрішньої позиції учнів - спрямованості на самостійний пізнавальний пошук, постановку навчальних завдань, ініціативу в організації навчального співробітництва;

- із здійсненням на кожному віковому рівні (10-13 і 14-15 років) якісного перетворення навчальних дій моделювання, контролю та оцінки і проектування власної навчальної діяльності та побудови життєвих планів;
- з формуванням в учня наукового типу мислення, який орієнтує його на
- загальнокультурні цінності, норми, і закономірності взаємодії з
- навколишнім світом;
- з оволодінням комунікативними засобами і способами організації кооперації і співробітництва; розвитком навчального співробітництва, що реалізується у відносинах учнів з учителем і однолітками;
- зі зміною форми організації навчальної діяльності та навчального співробітництва від класно-урочної до лабораторно-семінарської та лекційно-лабораторної, дослідницької. Перехід учня в основну школу збігається з складною фазою розвитку дитини (10-13 років, 5-7 класи) - початком переходу від дитинства до дорослості, при якому основним і специфічним в особистості підлітка є виникнення і розвиток у нього самосвідомості - уявлення про те, що він вже не дитина, тобто почуття дорослості, а також внутрішньої переорієнтацією підлітка з правил і обмежень, пов'язаних з мораллю слухняності, на норми поведінки дорослих. Другий етап підліткового розвитку (14-15 років, 8-9 класи) характеризується рядом наступних психолого-фізіологічних змін:
 - стрибкоподібним характером розвитку, появою у підлітка значних суб'єктивних труднощів і переживань;
 - прагненням підлітка до спілкування та спільної діяльності з однолітками;
 - особливою чутливістю до морально-етичного «кодексу дружби», в якому задані найважливіші норми соціальної поведінки дорослого світу; - загостреною сприйнятливостю до засвоєння норм, цінностей і способів поведінки, які існують в світі дорослих і в їх відносинах;
 - складними поведінковими проявами, спричиненими протиріччям між
 - потребою у визнанні їх дорослими з боку оточуючих і власної невпевненістю в цьому;
 - зростанням інформаційних переважань, обсягів і способів отримання інформації (ЗМІ, телебачення, Інтернет).

Програму побудовано із урахуванням таких принципів: дитиноцентрованості і природовідповідності; узгодження цілей, змісту і очікуваних результатів навчання; науковості, доступності і практичної спрямованості змісту; наступності і перспективності навчання; взаємозв'язаного формування ключових і предметних компетентностей; логічної послідовності і достатності засвоєння учнями предметних компетентностей; можливостей реалізації змісту освіти через предмети або інтегровані курси; творчого використання вчителем програми залежно від умов навчання; адаптації до індивідуальних особливостей, інтелектуальних і фізичних можливостей, потреб та інтересів дітей.

3.2. Освітня програма 5--6 класів – НУШ на 2023/2024 навчальний рік

Ідея компетентнісного підходу до сучасної освіти є наскрізною і визначальною на сьогоднішній день. Надання пріоритетів формуванню у дітей готовності здобувати знання самостійно протягом усього життя поставило нагальну потребу у виробленні власної концепції розвитку школи, яка прокладає стратегічний напрям у роботі колективу закладу, допомагає поєднати цілі та очікуваний результат, усвідомити їх усім учасникам навчально-виховного процесу. Серед сучасних моделей освіти виділяють модель 4К, що включає чотири ключові компетентності, що починаються з букви «К»: креативність, комунікація, кооперація (співпраця), критичне мислення. Важливим показником життєвої компетентності школяра, його життєздатності, спроможності правильно орієнтуватися у життєвих реаліях та допомагати розв'язувати проблеми є цілісне світобачення. Тому освітня діяльність у 5 класі має спрямовуватись на сформованість базових особистісних якостей дитини, таких як: міжособистісна злагода, міжособистісне партнерство, самостійність, чуйність, шанобливість, допитливість, спостережливість, креативність, розсудливість.

З 2022 року п'ятикласники по всій країні розпочали навчатися за новим Держстандартом базової середньої освіти за реформою "Нова українська школа". У 2023 році учні 5-6 класів навчаються за новим Держстандартом базової середньої освіти за реформою "Нова українська школа".

Організація освітньої діяльності в 5-6-х класах, у 2023/2024 навчальному році здійснюватиметься відповідно до законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню

освіту», Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року (схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 988-р - <https://cutt.ly/OyA9z5p>), Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 30.09.2020 р. № 898. Основним документом, що забезпечує досягнення учнями визначених відповідним Державним стандартом вимог до обов'язкових результатів навчання учнів є освітня програма закладу загальної середньої освіти.

Реалізація призначення закладу здійснюється через забезпечення в освітній діяльності таких принципів:

- гуманізм як норма поваги до особистості та основа побудови партнерського спілкування з дитиною;

- інтеграційні засади побудови та організації освітнього процесу;

- визнання самоцінності кожного вікового періоду та орієнтація на вікові особливості;

- створення сприятливих умов для формування і розвитку у дитини пізнавальних, психічних процесів, належної спрямованості на активність у соціумі, конструктивних мотивів поведінки, самосвідомості, позитивної самооцінки, самоповаги та шанобливого ставлення до тих, хто її оточує;

- урахування індивідуальних інтересів, здібностей, темпу розвитку дитини.

Завдання освітніх ліній у 5-6 класах реалізуються на основі тематичного планування за принципом методичного конструктора та інтегрованого підходу до змісту та організації освітньої діяльності. Побудова освітнього процесу на засадах інтегрованого підходу забезпечує єдність та взаємопов'язаність усіх освітніх ліній у кожній темі, що реалізується як цілісна змістова та діяльнісна одиниця освітнього процесу.

Зберігаючи наступність із початковою школою забезпечуємо подальше становлення особистості дитини, її фізичний, інтелектуальний, соціальний розвиток; формуємо здатність до творчого самовираження, критичного мислення, виховуємо ціннісне ставлення до держави, рідного краю, української культури, пошанування своєї гідності та інших людей, збереження здоров'я. Зміст програми дає можливість формування у здобувачів освіти таких ключових компетентностей:

1) вільне володіння державною мовою, що передбачає уміння усно і письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти, а також любов до читання, відчуття краси слова, усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження, готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях;

2) здатність спілкуватися українською та англійською мовами, що передбачає активне використання української мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади; можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях, оволодіння навичками міжкультурного спілкування;

3) математична компетентність, що передбачає виявлення простих математичних залежностей в навколишньому світі, моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань, усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини;

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування допитливості, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї, самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати, формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів, пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження;

5) інноваційність, що передбачає відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади; 6) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення основи екологічного природокористування, дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміння важливості збереження природи для сталого розвитку суспільства;

6) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування, здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях;

7) навчання упродовж життя, що передбачає опанування уміннями і навичками,

необхідними для подальшого навчання, організацію власного навчального середовища, отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб, визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення, навчання працювати самостійно і в групі;

8) громадянські та соціальні компетентності, пов'язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають співпрацю з іншими особами для досягнення спільної мети, активність в житті класу і школи, повагу до прав інших осіб, уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних з різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України, дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя;

9) культурна компетентність, що передбачає залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості;

10) підприємливість та фінансова грамотність, що передбачають ініціативність, готовність брати відповідальність за власні рішення, вміння організувати свою діяльність для досягнення цілей, усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці, готовність до втілення в життя ініційованих ідей, прийняття власних рішень.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість.

Загальний обсяг річного навчального навантаження для закладів із навчанням українською мовою (5-6 класи) згідно з типовим планом наведено в Таблиці 1.

Таблиця 1

Назва освітньої галузі	Навчальне навантаження	5 клас			6 клас		
		Рекомендоване*	Мінімальне*	Максимальне*	Рекомендоване*	Мінімальне*	Максимальне*
Мовно-літературна **	На тиждень	11	10	13	11	10	13
	На рік	385	350	455	385	350	455
Математична	На тиждень	5	4	6	5	4	6
	На рік	175	140	210	175	140	210
Природнича	На тиждень	2	1,5	3	4	2	5
	На рік	70	52,5	105	140	70	175
Соціальна і здоров'я-збережувальна	На тиждень	1,5	1	3	1,5	1	3
	На рік	52,5	35	105	52,5	35	105
Громадянська та історична	На тиждень	1	1	2	2	1,5	3
	На рік	35	35	70	70	52,5	105
Технологічна	На тиждень	2	1	3	2	1	3
	На рік	70	35	105	70	35	105
Інформатична	На тиждень	1,5	1	2	1,5	1	2
	На рік	52,5	35	70	52,5	35	70
Мистецька	На тиждень	2	1	3	2	1	3
	На рік	70	35	105	70	35	105
Фізична культура***	На тиждень	3	3	3	3	3	3
	На рік	105	105	105	105	105	105
Усього	На тиждень	29			32		
	На рік	1015			1120		
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітніх компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	На тиждень	2			2		
	На рік	70			70		
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	На тиждень	31			34		
	На рік	1085			1190		
Гранично допустиме	На тиждень	28			31		

навантаження учнів****	На рік	80	9			1			085
------------------------	--------	----	---	--	--	---	--	--	-----

Робочий навчальний план для 5-6 класів розроблено за Типовою освітньою програмою для 5-6 класів, затвердженою наказом МОН основі типової освітньої програми для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти, затвердженої наказом МОН № 235 від 19.02.2021р.

Виходячи зі Статуту ліцею, щодо одержання учнями якісної освіти, враховуючи потреби учнів і побажання батьків та спроможність педагогічного колективу для підсилення предметів інваріантної складової використовується варіативна складова навчального плану. За рахунок годинних виділених на додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації у 5-х класах додано по 2 години для вивчення другої іноземної мови (німецької, іспанської та польської мов).

Реалізація освітніх галузей. Порядок вивчення окремих навчальних предметів

Навчальні плани реалізують освітні галузі Базового навчального плану Державного стандарту через інтегровані курси і навчальні предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями: мовно-літературна, математична, природнича, соціальна і здоров'язбережувальна, громадянська та історична, технологічна, інформатична, мистецька, фізична культура.

Мовно-літературна галузь реалізується через вивчення таких предметів: українська мова, українська література, зарубіжна література, іноземна мова (англійська) та вивчення другої іноземної мови (німецька/польська/іспанська)

Навчальна програма з технологій реалізує мистецьку освітню галузь Державного стандарту і включає такі основні змістові блоки:

5 клас: Модуль 1. Втілення задуму в готовий продукт за алгоритмом проєктно-технологічної діяльності

Проєкт 1	Закладка для книг
Проєкт 2	Картина (панно) «Дари осені»
Проєкт 3	Гольниця

Модуль 2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового

Проєкт 4	Брелок
Проєкт 5	Новорічна листівка

Модуль 3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу

Проєкт 6	Годівничка для птахів
Проєкт 7	Рамка для фотографій

Модуль 4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб

Проєкт 8	Об'єкт проєктної діяльності. Вирощування рослин та догляд за ними
Проєкт 9	Об'єкт проєктної діяльності: Бутерброди
Проєкт 10	Об'єкт проєктної діяльності: Приготування напоїв

6 клас. Модуль 1. Вступ

Проєкт 1	Підставка під гаряче
Проєкт 2	Вітальна листівка
Проєкт 3	Скринька для дрібничок

Модуль 2. Творче застосування традиційних і сучасних технологій декоративно-ужиткового мистецтва

Проєкт 4	Браслет
Проєкт 5	Ялинкова прикраса

Модуль 3. Ефективне використання техніки і матеріалів без заподіяння шкоди навколишньому середовищу

Проєкт 6	Органайзер для канцелярії
Проєкт 7	Пасхальні сувеніри

Проект 8	Декоративна підвіска
Модуль 4. Турбота про власний побут, задоволення власних потреб і потреб інших осіб	
Проект 9	Страви з яєць
Проект 10	Догляд за житлом
Проект 11	Догляд за волоссям

Навчальна програма з фізичної культури в 5-6 класах характеризується спрямованістю на реалізацію принципу варіативності, який передбачає планування навчального матеріалу відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їхніх інтересів, матеріально-технічного забезпечення навчального процесу кадрового забезпечення. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» в навчальному закладі сформоване з таких варіативних модулів:

1. Легка атлетика
2. Дитяча легка атлетика
3. Альтимат (Фризьбі)
4. Футбол.
5. Мініфутбол.
6. Флорбол.
7. Баскетбол.
8. Стрітбол(3x3)
9. Волейбол.(Малюкбол).
10. Доджбол
11. Регбі-5
12. Рухливі ігри.

Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується у шостих класах через інтегрований курс «Історія України. Всесвітня історія». Природничка - через інтегрований курс «Пізнаємо природу» та географію, соціальна і здоров'язбережувальна через інтегрований курс «Здоров'я, безпека і добробут».

Навчальний план для 5 класів НУШ закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою

Освітні галузі	Назва предмету/галузових інтегрованих курсів	Кількість годин			Разом
		5-А	5-Б	5-В	
Мовно-літературна **	Українська мова	4	4	4	12
	Українська література	2	2	2	6
	Зарубіжна література	1	1	1	3
	Іноземна мова (англійська)	4	5	4	13
	Друга іноземна мова (німецька/польська/іспанська)	2 (н)		2 (п)	4
Математична	Математика	5	5	5	15
Природничка	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	2	6
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека і добробут»	1	1	1	3
Громадянська та історична	Вступ до історії України та громадянської освіти	1	1	1	3
Технологічна	Технології	2	2	2	6
Інформатична	Інформатика	1	1	1	3
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	1	1	1	3
Фізична культура***	Фізична культура	3	3	3	9
Усього		29	28	29	86

Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітнього компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять	2	2	2	6
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)	28+3	28+3	28+3	84+9
Гранично допустиме навантаження учнів****	28	28	28	84

**Навчальний план для 6-х класів НУШ
закладів загальної середньої освіти з навчанням українською мовою**

Освітні галузі	Назва предмету/галузових інтегрованих курсів	Кількість годин				Разом
		6-А	6-Б	6-В	6-Г	
Мовно-літературна **	Українська мова	4	4	4	4	16
	Українська література	2	2	2	2	8
	Зарубіжна література	1	1	1	1	4
	Іноземна мова (англійська)	4	4	4	4	16
	Друга іноземна мова (німецька/польська/іспанська)	2 (н/і)	2 (н/і)	2 (н/п)	2 (н)	8
Математична	Математика	5	5	5	5	20
Природнична	Інтегрований курс «Пізнаємо природу»	2	2	2	2	8
	Географія	2	2	2	2	8
Соціальна і здоров'язбережувальна	Інтегрований курс «Здоров'я, безпека і добробут»	1	1	1	1	4
Громадянська та історична	Історія України. Всесвітня історія	2	2	2	2	8
Технологічна	Технології	2	2	2	2	8
Інформатична	Інформатика	1	1	1	1	4
Мистецька	Інтегрований курс «Мистецтво»	1	1	1	1	4
Фізична культура***	Фізична культура	3	3	3	3	12
Усього		32	32	32	32	128
Додаткові години для вивчення предметів освітніх галузей, вибіркового освітнього компонентів, проведення індивідуальних консультацій та групових занять		2	2	2	2	6
Загальнорічна кількість навчальних годин, що фінансуються з бюджету (без урахування поділу на групи)		31+3	31+3	31+3	31+3	84+9
Гранично допустиме навантаження учнів****		31	31	31	31	84

Оцінювання навчальних досягнень учнів

Під час оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти, відно до Методичних рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти, затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 01 квітня 2022 р. № 289 (чинні для 5,6 класів), враховуються дотримання учнями принципів доброчесності, а саме: вияв поваги до інших осіб, їхніх прав і свобод, дбайливе ставлення до ресурсів і довкілля, дотримання принципів академічної доброчесності. У разі порушення учнем / ученицею принципів доброчесності під час певного виду навчальної діяльності, учитель може прийняти рішення не оцінювати результат такої навчальної діяльності.

У вересні, за рішенням педагогічної ради, для учнів 5-х класів здійснюється поточне формувальне оцінювання на основі викладеного нижче алгоритму діяльності вчителя під час організації формувального оцінювання, що, зокрема, забезпечить наступність між підходами до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової і базової середньої освіти:

формування об'єктивних і зрозумілих для учнів навчальних цілей на певний період (наприклад, заняття, тиждень, період, відведений для вивчення теми, тощо). Основою для вироблення навчальних цілей є очікувані результати навчання, передбачені відповідною навчальною програмою, та критерії оцінювання;

інформування учнів про критерії оцінювання, за якими буде визначено рівень їхніх навчальних досягнень на кінець навчального семестру та року. Доцільно впроваджувати поступове залучення учнів до вироблення критеріїв оцінювання результатів окремих видів навчальної діяльності;

надання учням зворотного зв'язку щодо їхніх навчальних досягнень відповідно до визначених цілей. Зворотний зв'язок має бути зрозумілим і чітким, доброзичливим і своєчасним. Важливо не протиставляти учнів одне одному. Доцільно акцентувати увагу лише на позитивній динаміці досягнень учня / учениці. Труднощі в навчанні доцільно обговорювати з учнями індивідуально. Зворотний зв'язок надають у письмовій, усній або електронній формі, залежно від дидактичної мети й виду навчальної діяльності.

Створення умов для формування вміння учнів аналізувати власну навчальну діяльність (рефлексія). Під час навчальної діяльності доцільно спрямовувати учнів на спостереження своїх дій і дій однокласників, осмислення своїх суджень і дій з огляду на їх відповідність навчальним цілям. Важливим є створення умов для активної участі учнів у процесі оцінювання із застосуванням критеріїв, зокрема шляхом самооцінювання та взаємооцінювання, та спільне визначення подальших кроків для покращення результатів навчання.

У жовтні оцінювання навчальних досягнень п'ятикласників здійснюватиметься за рівневою шкалою, а саме «В» - високий рівень, «Д» - достатній рівень, «С» - середній, «П» - початковий рівень. Починаючи з листопада, поточне, тематичне, семестрове та річне оцінювання результатів навчання учнів 5 класів здійснюється з використанням 12-бальної системи (шкали), а його результати позначають цифрами від 1 до 12. Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі/учениці, ого/її батькам (іншим законним представникам).

Оцінювання результатів навчання учнів 6-х класів здійснюється з використанням 12-бальної системи (шкали), а його результати позначають цифрами від 1 до 12 упродовж навчального року. Оцінка результатів навчання учнів є конфіденційною інформацією, яку повідомляють лише учневі/учениці, ого/її батькам (іншим законним представникам).

Річне оцінювання здійснюється за системою оцінювання визначеною законодавством, результати такого оцінювання учнів 5-6 класів відображаються у Свідоцтві досягнень. За умови використання власної шкали оцінювання заклад має визначити та описати в освітній програмі правила переведення загальної оцінки результатів навчання за рік у систему, визначену законодавством (12- бальну систему), для виставлення у Свідоцтво досягнень.

Свідоцтво досягнень відображає результати навчальних досягнень учня/учениці 5 класу з предметів/інтегрованих курсів, визначених освітньою програмою закладу освіти. У Методичних рекомендаціях пропонується орієнтовна форма Свідоцтва досягнень. Перелік предметів та інтегрованих курсів у Свідоцтві досягнень визначається закладом освіти відповідно до затвердженої освітньої програми. Рекомендуємо перед друком Свідоцтва досягнень привести його у відповідність до освітньої програми закладу освіти: видалити зайві рядки або підкреслити назви предметів/інтегрованих курсів, обраних закладом освіти; вписати назви курсів вибіркового освітнього компоненту.

У Свідоцтві досягнень є дві графи: «Характеристика навчальної діяльності» і «Характеристика результатів навчання».

Заповнення графи «Характеристика результатів навчання» здійснюється відповідно до облікованих у класному журналі результатів навчання учнів/учениць з предметів/інтегрованих курсів, визначених навчальним планом закладу освіти. Виставляються оцінки за кожну групу загальних результатів і «загальна оцінка результатів навчання». Механізм виведення загальної оцінки результатів навчання визначається закладом освіти для кожного предмета/інтегрованого курсу з урахуванням, зокрема, кількості годин, передбачених навчальним планом на його вивчення, і описується в інструментарії оцінювання в освітній програмі.

У Свідоцтві досягнень окрім характеристики рівня досягнення результатів навчання з предметів/інтегрованих курсів дається характеристика стану сформованості навчальної діяльності відповідно до переліку наскрізних умінь, визначених Державним стандартом базової середньої освіти. Графа «Характеристика навчальної діяльності» заповнюється класним керівником за результатами спостережень, проведених упродовж начального року. Спостереження проводяться спільно з вчителями, які у цьому класі викладають навчальні предмети/інтегровані курси, за планом, визначеним закладом освіти. Заповнення графи здійснюється шляхом виставлення відповідної позначки (сформовано або формується) навпроти певного уміння. Педагогічні колективи можуть використовувати власні способи спостереження за розвитком наскрізних умінь і застосовувати у тому числі вербальні характеристики замість позначки. Заповнення цієї графи здійснюється по завершенню кожного навчального року та в разі переведення здобувача освіти до іншого закладу освіти упродовж навчального року.

3.3. Робочий навчальний план основної школи (7-9 класи) на 2023/2024 навчальний рік

Робочий навчальний план для 7-9 класів складено за Типовою освітньою програмою ЗЗСО II ступеня, затвердженою наказом МОН України від 20.04.2018 №405 (у редакції наказу МОН від 28.11.2019 №1493 зі змінами, внесеними наказом МОН від 31.03.2020 № 464)

Розподіл годин інваріантної та варіативної складових

Робочий навчальний план охоплює інваріантну складову, сформовану на державному рівні. З метою забезпечення виконання Державного стандарту освіти забезпечено викладання предметів інваріантної складової, що визначені Типовими освітніми програмами для кожного класу, в повному обсязі.

Гранично допустиме навчальне навантаження учнів встановлено відповідно до вимог Закону України «Про загальну середню освіту» з урахуванням санітарно-гігієнічних норм.

Години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження, що передбачено постановою КМ України від 23.11.2011 № 1392 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМ № 538 від 07.08.2013) та наказом МОН України від 20.04.2018 №405 «Про затвердження типової освітньої програми ЗЗСО II ступеня».

Розклад занять для учнів 7-9 класів передбачає викладання ряду навчальних предметів парами, що дає можливість запобігти перевантаженню учнів великою кількістю навчальних предметів протягом робочого дня, активно використовувати інноваційні форми і методи навчання та зменшити витрати життєвої енергії учнів.

Реалізація освітніх галузей. Порядок вивчення окремих навчальних предметів

Навчальна програма з фізичної культури в 7-9 класах характеризується спрямованістю на реалізацію принципу варіативності, який передбачає планування навчального матеріалу відповідно до статево-вікових особливостей учнів, їхніх інтересів, матеріально-технічного забезпечення навчального процесу кадрового забезпечення.

Навчальні плани реалізують освітні галузі Базового навчального плану Державного стандарту через інтегровані курси і навчальні предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову.

Освітню програму укладено за такими освітніми галузями: «Мови і літератури», «Суспільствознавство», «Математика», «Природознавство», «Технології», «Мистецтво», «Здоров'я і фізична культура».

Змістове наповнення предмета «Фізична культура» в навчальному закладі сформоване з таких варіативних модулів:

1. Легка атлетика
2. Футбол
3. Волейбол.
4. Гімнастика.
5. Баскетбол.

Формування змісту технологічної діяльності учнів на уроках трудового навчання здійснюється саме на основі об'єктів проектної діяльності, а не технологій, як це було передбачено попередніми програмами. Це дає змогу одночасно проектувати та виготовляти один і той самий виріб за допомогою різних основних та додаткових технологій. Важливим критерієм вибору проекту є його значущість для учня. Кількість годин на опанування проекту вчитель визначає самостійно залежно від складності виробу та технологій обробки, що застосовуються під час його виготовлення.

У 7-х, 8-х та 9-х класах як друга іноземна вивчається німецька та польська мови.

Закладом обрано інтегрований курс «Мистецтво», у зв'язку з цим вільна 1 година у 7-х класах відводиться для підсилення вивчення математики.

**Навчальний план закладів загальної середньої освіти
з навчанням українською мовою і вивченням двох іноземних мов
для 7 класів**

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень				
		7-А	7-Б	7-В	7-Г	Разом
Мови і літератури	Українська мова	2,5	2,5	2,5	2,5	10
	Українська література	2	2	2	2	8
	Перша іноземна мова (англійська)	2+1	2+1	2+1	2+1	8+4
	Друга іноземна мова (німецька)	2	2	2	2	8
	Зарубіжна література	2	2	2	2	8
Суспільствознавство	Історія України	1	1	1	1	4
	Всесвітня історія	1	1	1	1	4
Мистецтво	Мистецтво	2-1	2-1	2-1	2-1	8-4
Математика	Алгебра	2	2	2	2	8
	Геометрія	2	2	2	2	8
	Біологія	2	2	2	2	8
Природознавство	Географія	2	2	2	2	8
	Фізика	2	2	2	2	8
	Хімія	1,5	1,5	1,5	1,5	6
Технології	Трудове навчання	1	1	1	1	4
	Інформатика	1	1	1	1	4
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я	1	1	1	1	4
	Фізична культура	3	3	3	3	12
Разом		32	32	32	32	128
Додатковий час на навчальні предмети, факультативи, індивідуальні заняття та консультації		3	3	3	3	12
Гранично допустиме навчальне навантаження		32	32	32	32	128
Всього фінансується (без урахування поділу класів на групи)		32+3	32+3	32+3	32+3	128+12